

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (787) • VASARIS — FEBRUARY 25 • 1965 metai • 15 centų

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Vėliava ir lietuviai

Kanados finansų min. W. Gordon, kalbėdamas lietuviams Torontose Vasario 16 proga, sveikino juos už tai, kad išnešė viešumon naująją Kanados vėliavą, ir tai anksčiau nei pati sostinė Otava. Tą Vasario 16 minėjimo dieną Lietuvos vėliava lygiavosi scenoje su kanadiškąja. Pirmoji atstovavo Lietuvai, kurios pradžia siekia daugiau kaip 700 metų, antroji — Kanadai, kurios pirmasis valstybinio gyvenimo šimtmetis bus minimas 1967 m. Šių dviejų tradicijų sugretinimas įgalina suprasti vėliavos, kaip tautos — valstybės ženklo, nelygų vertinimą. Lietuviai, kurie yra senos savo praeities palikuonis, vėliava yra kupinas reikšmės simbolis. Ji kalba jam apie tautą, kurios pradžia siekia gilia senovė, matuojama ilgais šimtmečiais. Savo vėliavoje lietuvis regi ilgas kovas už laisvę, iškentėtas baudžias, okupacijas, trėmimus, valstybinį bei tautinį atgimimą. Jo vėliavos krūvis yra nepaprastai didelis. Tegu pati vėliava dabartinėje formoje ir nėra senos kilmės, tačiau tai, ką ji ženkina, nusišviečia per šimtmečius. Užtat lietuvių ryšys su savo vėliava yra labai intymus, emocinis. Niekinti jo vėliavą, reikšia niekinti jį patį, nes vėliava — tai jo ženklas. Žiūrėti lietuviui i niekinamą savo vėliavą yra kancija, nes tai virpina jo sielą, gelte gelia jo širdį ir nejučiomis šaukia kovon. Visai tad natūralu, kad nepriklausomybės laikotarpyje Lietuvos vėliava buvo apsaugota įstatymo galia. Ją niekinti galėjo tik tai Lietuvos priešas arba proto šviesos netekęs.

Kaip gi su Kanados vėliava? Ji tėra jaunos valstybės ženklas. Jos ryšys su praeitimi nėra tamsus. Už ją dar nekovoję nė vienas kanadietis. Kitaip tariant, ji dar neturi nei istorinio, nei emocinio krūvio. Pakeliant naująją vėliavą sostinėje Otavoje ir kituose miestuose, spaudos korespondentai laukė pasireiškiančių minių entuziazmo ir savo pranešimuose pažymėjo, kad jo nebuvo. Reikia pasakyti, kad tai visai nepagrįstas lūkestis, nes laukto entuziazmo ir negalėjo būti. Juk tai vėliava dar neaugo i kanadiečių kraują, dar neužsimėgė emocinis ryšys. Reikės dešimtmečių ir gal net šimtmečio, kol dabartinė Kanados vėliava taps jos žmonių širdžių ženklu. Gladaus ryšio atsiradimą sunkina ir ta aplinkybė, kad Kanada vieningos savo tautos neturi. Joje gyvena tautos, turinčios savitą praeitį ir savo vėliavas, kurios tebeturi skirtingą reikšmę. Be to, Kanada yra sudaryta iš 10 provincijų, kurių kiekviena turi savo vėliavą. Taigi, Kanada tebėra teritorinė sąvoka. Ji yra kraštas, kuris savo milžinišku plotu apjungia įvairiausias tautas bei rikiuoja bendrų interesų matą. Iš tokio krašto gyventojų dar negalima laukti, kad jų ryšys su nauja vėliava būtų toks tamsus bei intymus, kaip europinių tautų. Pvz. pasitaikė atveju, kad naujoji vėliava buvo jau išniekinta. Bet visuomenė dėlto nesijaudina, nes jos jausmai dar nėra suvirpinti, dar jausti net tylios opozicijos iš konservatyviųjų anglosaksų.

Kaip bebūtų, naujoji Kanados vėliava yra didžiai reikšmingas žingsnis i naują Kanados laikotarpį, kuris bus paženklintas augančio savarankiškumo ir vienybės ženklu. Nors opozicijos vadas J. Diefenbakeris kaltino naujosios vėliavos iniciatorių krašto skaldymu, tačiau tikrovė yra kitokia. Buvusi laikinė Kanados vėliava Red Ensign buvo britų ženklas, kuris nepajėgė tapti kanadišku, nes ir kitos tautybės Kanadoje nepajėgė tapti britais. Ji buvo tik vienai tautybei brangus ženklas, ir todėl nepajėgė būti vienijančiu ženklu. Red Ensign vėliava puikiai derėjo kolonijam laikotarpiui, bet netiko savarankiškumo ir vienybės erai. Naujosios vėliavos misija — būti visos Kanados tautybės apjungiančiu ženklu ir kartu rodyti kelią i galutinę krašto nepriklausomybę. Juk koloninio laikotarpio pėdsakai dar nėra išnykę. Pvz. net krašto konstitucija šiuo metu gali būti pakeista tik britų parlamento Londone. Kanados konstitucija tebėra British North America Act. Visai pagrįstai kvebekiečiai kelia mintį naujos konstitucijos, pritaikytos dabarties sąlygoms. Otavoje, krašto sostinėje, dar nėra nei prezidento, nei reziduojančio karaliaus ar karalienės. Joje matome tik generalgubernatorių, atstovaujantį Britanijos karalenei, reziduojančiai Londone ir kartu karaliaujančiai visai Britų Bendruomenėi. Žinoma, tai turi savo ir pliusų, tačiau bręstanti krašto samonė aiškiai tiesia linijas ateitini, kuri negali būti atgyventos praeities pakartojimu. Pr. G.

Kanadoje: pensijų planas

Naujas pensijų planas paruoštas svarstyti parlamente. Jame numatyta senatvės pensiją pradėti mokėti nuo 65 m. amžiaus, po \$75 mėn. Perėjimas iš 70 m. i 65 bus daromas palaipsniui 5 m. laikotarpyje, pradedant sekančiais metais. Pvz. sekančių metų sausio mėn. senatvės pensiją gaus asmenys, sulaukę 69 metų, 1967 m. — 68 ir t.t. Tiems, kurie šalia senatvės pensijos dar gaus algą arba turės pajamų iš kitų šaltinių, numatoma sumažinti \$500 neapmokestinamas pajamas. Opozicija siūlo padidinti senatvės pensijas iki \$100 mėn. ir neapmokestinamas pajamas pakelti visiems iki \$1500.

Montrealio katalikiško universiteto rektoriumi paskirtas pasaulietis Roger Gaudry. Un-tas turi 36.000 studentų, kurie laukia reformų, bet nesitiki, kad buvęs rektorius mons. Lussier būtų pakeistas pasauliečiu. Kardinalas Léger, vienas didžiausių reformų šalininkų, pareiškė, jog atėjęs laikas pasauliečiams katalikams užimti panašias vietas ir davė savo sutikimą. Iš visame pasaulyje esančių grynai katalikiško 41 un-to tik 4 turi pasauliečius rektorius.

Kanados importas 1964 m., nežiūrint propagandos pirkti tik kanadiškas prekes, pakilo net 16%. Daugiausia prekių įvežta iš JAV, Anglijos, Japonijos ir V. Vokietijos. "Buy Canadian" ne daug ką tereikšia, jeigu iš kitur atvežamų gaminių kaina yra žymiai žemesnė ir kokybė neblogesnė.

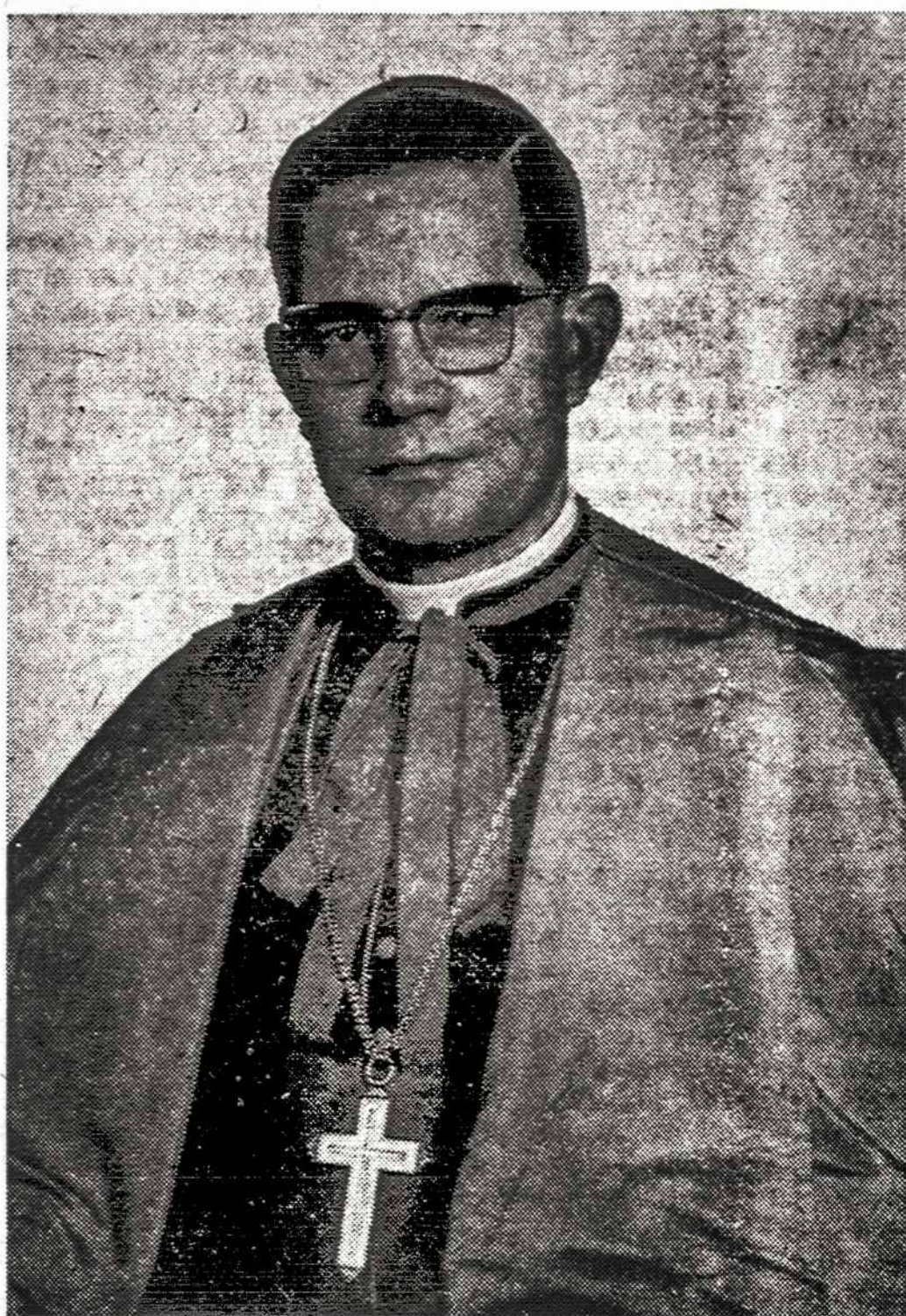
Finansų min. W. Gordon pateikė parlamentui pasiūlymą,

kuriuo draudžiama feder. ar provincinei vyriausybei turėti šėrus Kanados bankuose. Šis įstatymas daugiausia buvo taikomas Br. Kolumbijai, kurios premjeras Bennett norėjo įsteigti savo provincijos banką, kuris būtų buvęs vienu didžiausių Kanadoje.

Kvebeko politikų kysčių byla dar nesibaigia. Prieš suklaviama politikoje pasisakė prancūziškojo Montrealio spauda. "Le Devoir" rašo: "... Pearsonas privalo atstatyti pasitikejimą vyriausybėje. Kabinetai reikalauja žmonių su intelektualine ir moraline vertybėmis. Jis turi peržiūrėti Montrealio liberalus ir pamiršti "old gang". Perdaug skandalų jau yra pridurę "garsūs vardai". Jeigu jis neranda ministrų kvebekiečių tarpe, tegu įieško kitur." Montrealio "Matin": "Tiesiog nesuprantama, kodėl Pearsonas įieško Montrealiečių Otavai ir nepatiktina jų praeities. Tai kenkia ir jam pačiam ir provincijai. Praktika narodė, kad Montrealyje nėra žmonių, kurie tiktu ministerio vietai, išskyrus John Turner, kuris buvo pamirštas, nors yra vertesnis už visus prancūziškos kilmės ministrus, kartu sudėjus."

Sniego grūtiūs Stewart, B.C., užgriuvo kasyklų rajoną ir palaidojo 12 žmonių, o 14-kos tebeįieško. Devyni pastatai liko užgrūti 14-18 pėdų sniegu.

Nemokami vadovėliai Ontario provincijos 9-12 skyrių mokiniams bus pradėti duoti šį rudens. 9 ir 10 skyriams vadovėliai jau buvo duodami praėjusiais metais.

Naujasis vyskupas Pr. Brazys, MIC, išventintas Romoje vasario 14 d. Gimęs 1918 m. vasario 18 d. Balsupių k., Marijampolės apskr. Jis yra ir marijonų vienuolijos vicegenerolas.

LIETUVIŲ IŠKILMĖS ROMOJE

Beveik Vasario 16 išvakarėse, Romos, Europos ir viso pasaulio lietuviai pergyveno didausmo dienas — audienciją pas popiežių ir naujo lietuvių vyskupo šventinimo iškilmės. I Romą atvyko visa eilė tautiečių iš JAV ir kitų kraštų. Iš Vokietijos ir Britanijos atvyko net ištisos grupės. Visi jie buvo priimti vasario 13 d. specialioje popiežiaus audiencijoje. Susidarė apie 150 lietuvių. Ju tarpe buvo: vysk. V. Brizgys, vysk. Pr. Brazys, MIC, vysk. C. Sipovič, MIC, mons. L. Tulaba, mons. Pr. Juras, kun. prof. St. Yla, min. St. Lozoraitis su žmona ir kt. Popiežius labai maloniai priėmė. Prisiminė savo mokslo draugus lietuvius ir pabrėžė lietuvių tautos ištikimybę tikėjimui bei kovas už jį. Pasisveikino su daugeliu audiencijos dalyviu, o naujajam vyskupui įteikė vyskupiską kryžių. Įvertindamas Sv. Kazimiero kolegijos rektorius mons. L. Tulabos nuopelnus, popiežius pakėlė jį i apašt. protonotarus. (Tai garbės laipsnis, duodamas teisę naudoti vyskupo ženklą tam tikromis progomis. Iš lietuvių protonotarais buvo: mons. J. Mačiulis-Maironis ir mons. Aleks. Grigaitis). Labai nuoširdus priėmimas pas popiežių buvo baigtas palaiminimu.

Vasario 14 d., sekmadienį, Didžioji Marijos Vokietijos įvyko naujojo vyskupo Pr. Brazio, MIC, konsekracijos iškilmės. Konsekratoriais buvo: kardinalas C. Confalonieri, arkiv. A. Samore ir vysk. V. Brizgys. Dalyvavo gausus būrys lietuvių — kunigų ir pasauliečių. Ju tarpe buvo matyti oficialūs pareigūnai: min. St. Lozoraitis su žmona, pasiuntinybės sekr. St. Lozoraitis, VLIKo atstovas P. Karvelis ir kt. Iš augstųjų dvasininkų: kard. Pizzardo, deivni įvairių tautybių vyskupai, daugybė profesorių, monsinjurų, mokslo draugų ir kt.

Sv. Kazimiero kolegijoj 4 v. p. p. įvyko naujojo vyskupo pagerbtuvės, kur dalyvavo ir paskutinis nuncijus Lietuvai L. Centoz, organizacijų atstovai, lietuvių būčiai, vienuolių atstovai ir t.t. Iškilmės pradėjo mons. V. Mincevičius ir tolimiesni vadovavimą perdavė apašt. protonotarui L. Tulabai. Kalbėjo vysk. V. Brizgys, arkiv. A. Samore ir min. St. Lozoraitis. Visiems padėjo vysk. Pr. Brazys, MIC.

Tai buvo džiugios lietuvių dienos ne tik Romos, bet ir viso pasaulio lietuviams. Dabar tenka laukti naujojo vyskupo žodžio ir veiklos.

NAUJA SOVIETINIO BLOKO LAIKYSENA?

Politiniai stebėtojai aiškina, sovietinio bloko politikos vingius, sutinka, kad ir jame dalykai nestovi vietoje, kad vyksta pasikeitimai. Vieni mano kad tik taktiniai pasikeitimai, neličiant esmės, kiti gi tvirtina, kad komunizmas kinta ir savo esme. Pastarieji vis dėlto sunkiai randa argumentus. Pastaruoju metu pastebimi kairieji sušvelnėjimo ženklai reikšios persekiojime, bet jie irgi rodo daugiau taktinius pasikeitimus. Bene ryškiausiai pabrėžė taktikos bei metodų keitimą klausimą Italijos komunistų vadas Togliatti savo testamente. Jis pareiškė, kad senosios komunistų mokyklos kova su religija esanti atgyvenusi, nesėkminga. Ta linkme oficialiai pasuko Jugoslavijos kompartija, priimdama nutarimą savo suvažiavime nebe drausti religijos partijos narius. Nuo persekioto kardinalo A. Stepinac mirties Jugoslavijos vyriausybė sušvelnėjo ta prasme, kad leido, nors ir suvaržytą, religinę spaudą, nedraudė katalikų vyskupams vykti Romon ir perdaug nekludė pamaldų dievnamuose. Dabar gi, kai buvo paskirtas kardinalu Zagrebo arkiv. Franjo Šeper, kairurie vyriausybės nariai jį netgi pasveikino. Vatikano atstovas mons. A. Casaroli pareiškė, kad kovo mėn. tikimasi Belgrade

pasirašyti oficialų susitarimą su Vatikanu. Daugelio nustebimui kardinalu buvo paskirtas Prahos arkiv. J. Beran, laikytas kalėjime ir namų arešte ištisus 17 metų. Jis buvo išleistas Romon be teisės grįžti. Jo pareigas Prahoje eis vysk. F. Tomašek, kuris jau padarė valdžios reikalaujamą priesaiką. Kardinalas J. Beran buvo atsiskęs tai padaryti ir atkakliai priešinosi persekiojimui. Dabar jis yra 77 m. Gyvendamas Romoje, jis netiesiogiai rūpinis 9 milijonais katalikų Čekoslovakijoje, kur persekiojimas yra padaręs daug žalos. Dauguma vyskupijų tebėra be vyskupų, o kunigai ir toliau suimami už religinę veiklą. Tikimasi, kad ir Čekoslovakijos kompartija leis popiežiui paskirti naujus vyskupus, grąžins kairurias konfiskuotas nuosavybes ir sušvelnins persekiojimą.

Jau prieš keletą mėnesių buvo paskelbta apie Vatikaną — Vengrijos neoficialius pasitarimus ir galimą kardinalo Mindszenty atvykimą Romon. Iki šiol tos žinios nepasitvirtino. Esą kardinalas Mindszenty, kuris tebe gyvena JAV atstovybės namuose, reikalauja, kad komunistinė vyriausybė atšauktų jam padarytus viešus nusikaltimus. Atrodo, kad pasitarimai dar nėra baigti. Komunisti-

nė Vengrijos vyriausybė sutinka leisti skirti vyskupus bei duoti šiek tiek religinės laisvės su sąlyga, kad kard. Mindszenty būtų išskirtas iš tikybinio reikalo tvarkymo. Vatikanas, gerbdamas didvyrišką kardinalo, atsisako pasirašyti koki nors susitarimą bei jo sutikimo. Taigi, dar nežinia, jo baigsis pastangos pasiekti bent šioki tokį susitarimą. Kompartijos žurnalo "Tarsadalmi Szemle" sausio mėn. laidoj komunistų teoretikas ir ateistinio laikraščio red. J. Lukacs rašo: "Mes netoli teneuisme su senoji tipo ateizmu bei antiklerikalizmu, kuris bandė kovoti su religija abstrakčių būdų". Anot jo, komunizmas "turi bendradarbiauti su tikinčiais", kad galėtų įvykdyti bendrus socialinius uždavinius.

Kol kas nematyti aiškesnių pasikeitimų ženkli religijos atžvilgiu Albanijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje, R. Vokietijoje ir pačioj Sov. Sąjungoj, kur gyvena katalikų mažumos. Tas pats pasakytina apie Lietuvą ir kitus Pabaltijų kraštus. Lietuvoje tebeįgyvuoja valdžios viršūnės seno tipo stalinininkai, kurie savarankiškos minties neturėjo ir neturi. Religijos persekiojimas ten keičia savo taktiką, bet nematyti ženklių, rodančių, naujo vėjo padvelkimą.

Didieji kovoja ir galvoja

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

Pastaruoju metu V. Europos sluogsnuose vis labiau stiprėja ištiktinimas, jog Amerika esanti pasiekusi susitarimą su sovietais dėl esamos padėties išlaikymo ir savo dėmesį nuo Europos galutinai nukreipusi i Aziją. Pagrįstas ar nepagrįstas yra tas ištiktinimas, bet faktas, jog šiuo metu didieji įvykiai daugiau vyksta Azijos erdvėje, tiksliau tariant, jos pietryčių dalyje. Todėl nenuostabu, kad švedų spauda gyvai stebėjo paskutinius įvykius Vietname, kur Amerika labiau negu bet, kada įsipainiojusi i karo veiksmus, atrodo atsidūrusi prieš karo išsiplėtimo pavojų. Jeigu apamai Amerikos nusigręžimas nuo Europos negali sukelti susižveljimo tokia politika, tai juo labiau ligioliniai rezultatai P. Vietname. Vis dažniau pasigirsta (betarpiškai paneigiami) gandai apie naujo susitarimo galimybę, už kurią čia jau nuo seniau pasisakoma vien dėlto, kad, sprendžiant iš ligiolinės "amžinojo" karo raidos, jokios pergalės niekas nesitiki.

Politiniai spėjimai
Sovietų vadovo Kosygino pasirodymas Š. Vietname buvo naujas akstinas įvairiems apdūmėjimams. Faktiškai jis sutapo su amerikiečių oro antpuoliais anapus paralėlių. Tikrai sutapimas? To klausimo taip atvirai niekas nekėlė, nes kas gi norėtų pasirodyti toks naivus. Daug naudingiau ir idomiau paspėlioti, koks yra i tikrųjų tas žaidimas, kurį šiuo metu Azijoje veda abi pasaulinės supragalybės, ir kokie galimi pavojai su tuo susiję.

Stockholmiškis "Dagens Nyheter" pamėgino patyrinėti abiejų pusių išskaičiavimus ir juos vieną priėmė kita pasverti. Amerikiečių atsakingoji vadovybė — rašo laikraštis — atrodo galvojusi taip: apmėtydami bombomis S. Vietnamą, mes parodėme savo jėgos pranašumą. Tikėkime, kad priešininkas išsisąs ir laikysis pasyviai, o vėliau galėsime derėtis. Jeigu per tą laiką, pasinaudodama šiomis aplinkybėmis, Sov. Sąjunga pajėgė sustiprinti savo įtaką Pietų Azijoje, tai juo geriau.

Sovietų galvojimas, iš kitos pusės, galis būti toks: amerikiečių bombonešiai pagasdino S. Vietnamą ir S. Korėją, kurios pamatė, kad Kinijos draugystės ir paramos toms toli gražu neužtenka. Tuo būdu mums susidaro puiki galimybė užsitikrinti savo įtaką Pietryčių Azijoje Pekinge naujai. O po to pažūrėsim, kokion pusėn bus naudingiau tą įtaką pareikšti.

Pavojai i išvados
Be mažiausios abejonės, augstosios didžiųjų galybių politikos paprastais keliais sakiniams neimanoma apibūdinti. Bet prileidus, jog abi pusės iš tikrųjų taip galvotų, ar yra kokia garantija, kad pavojingas žaidimas pavirs

tiesioginiu abiejų supragalybių susidūrimu? Tokį savo išvedžiojimą pagimdė klausimą laikraštis grindžia kitais išvedžiojimais. Amerikiečių bombardavimai gali privesti prie to, jog sovietai vien dėl prestižo sumetimų nebegalės pasilikti pasyvūs stebėtojai. Na, o tada? Tada, užuot išjunge kiniečių komunistus, patys sovietai būtų įvelti i bendrą komunistinį frontą prieš Ameriką. ...
Niekas, regis, negali nuneigti,

kad šitie visi išvedžiojimai paremti gana nuoseklia ir aštria logika. Juo labiau darosi gaila, kad tuojau pastatomas tasakis ir nenorima pasakyti, kur ji turėtų nuvesti, kas tokioje jautrioje padėtyje turėtų būti daroma. Taip ir lieka. neaiškiu, ar sukuts didžiosios politikos vingius lengvai išskaitanti spauda jiems pritaria ar ne. O gal tai, pagaliau, niekas kitas, kaip tos pačios politikos sudėtinė dalis ne taip sudėtingai galvojančių masių viešajai nuomonei prisijaukinti? Išvalga ar cinizmas?

Savaitės įvykiai

VIETNAME KLAUSIMU KYLA INICIATYVA ORGANIZUOTI DERYBAS. Ta linkme ypač skatina Prancūzija, kurios užs. r. min. 3 dienas viešėjo Vašingtone ir tarėsi su augstaisiais pareigūnais. Jo nuomone derybas reikia pradėti dabar, kol dar nevēlu. JAV visuomenėje taipgi kyla balsų, reikalaujančių baigti karą Vietname. Derybų linkme skatina ir popiežius Paulius VI. JAV vyriausybė kol kas laikosi labai atsargiai ir sako, kad derybos dabar reikštų S. Vietnamo komunistų laimėjimą, nes jos vėstų i Vietnamo neutralizavimą. O tokiu atveju įsivyratų komunizmas visoj pietryčių Azijoje. Tuo tarpu Maskva skuba su karine pagalba S. Vietnamui. Pietų Vietnamo tebesikartoja generolų sukilimai. Iki šiol valdęs generolas Khan atstytas, o jo vieton karinės tarnybos paskirtas gen. Van Minh.

Nužudytas JAV negrų nacionalistų vadas Malcolm X Niujorke, kur jis kalbėjo viename viešbutyje. Sužeisti ir keli kiti asmenys. Spėjama, kad nužudymą suorganizavo juodųjų mahometonų grupė, kurios vadas yra Elia Muhammad, su kuriuo buvo susipylęs Malcolm X.

Kinijos komunistai atvirai pradėjo pulti sovietų kompartiją, organizuojančią tarp. kompartijų suvažiavimą kovo 1 d. Maskvoje. Kiniečiai paskelbė Australijos komunistų pareiškimą, sakantį, kad dabartiniai Kremliaus vadovai susilauks Chruščiovo likimo, jeigu tės jo planus.
Maskvos kompartijos "Pravda" užpuolė Chruščiovą už tai, kad sprendimus darydaves vienas ir be pagrindo smerkęs intelektualus. Esą be tyrimų, be mokslinių metodų, be diskusijų neimanoma pažanga. Chruščiovas su žmona gyvena Maskvoje ir kartais pasirodo gatvėse.

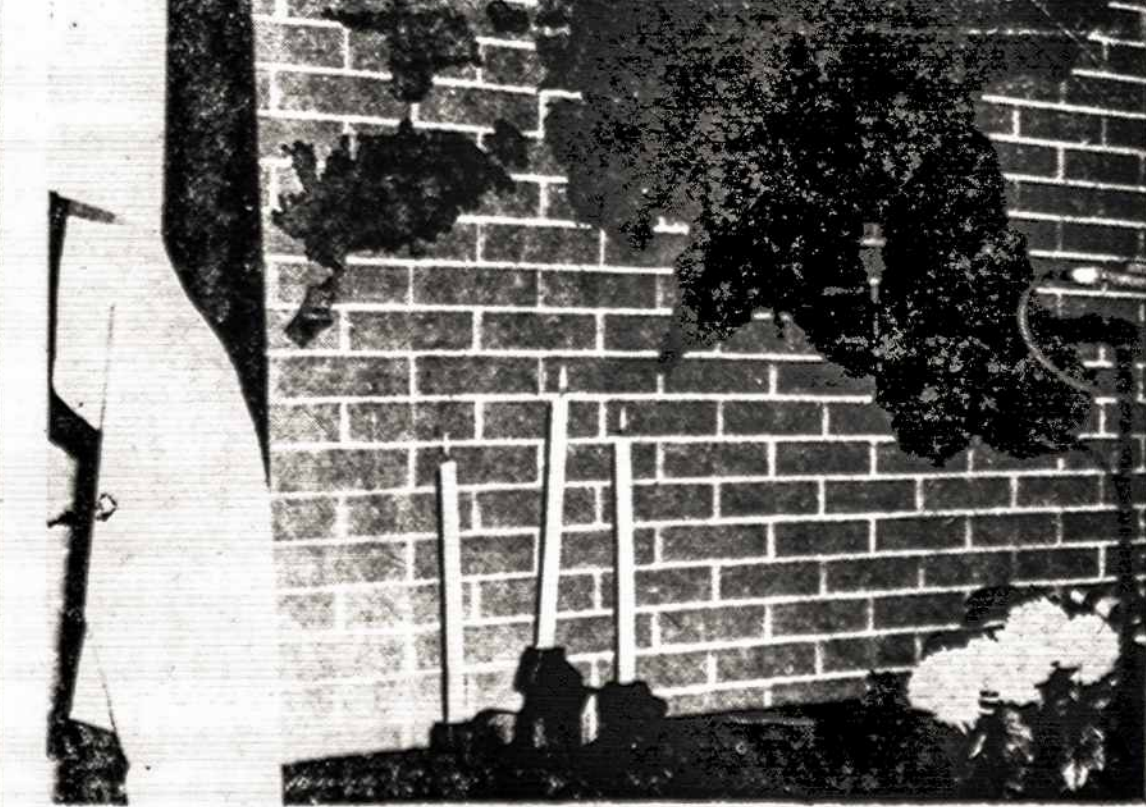
JAV raketa Ranger 9 pasiekė mėnulį ir prieš nukrisdama turimais televizininiais aparatais padarė apie 7000 mėnulio paviršiaus nuotraukų ir jas perdavė laboratorijai Kalifornijoje. Nuotraukos labai aiškos, tačiau mokslininkai nėra tikri, ar mėnulio paviršius išlaikytų žmogų ir jo erdvėlaivio svorį.

Jei sovietai pirmieji pultų JAV atominius ginklais ir lektuvais, tai JAV turėtų žūti apie 149 mil. žmonių. Tas pats atsitiktų ir su Sov. Sąjunga. Taip pareiškė JAV gynybos sekretorius McNamara. Jei būtų pastatytos slėptuvės už \$15 milijonų, tai galėtų išsigelbėti apie 53 mil. žmonių.

Kongo premjeras Čombė ultimatyviai pareikalavo iš Ugandos vyriausybės atitraukti savo kariuomenę, kuri su Kongo sukilėliais užėmė miestelį Mahagi.

Egiptas, būdamas piktas ant V. Vokietijos už ginklų tiekimą Izraelio valstybei, pakvietė atsilauktyti Rytų Vokietijos diktatorių Ulbrichtą. V. Vokietija aštriai užprotestavo, nutraukė ginklų tiekimą Izraeliui, kad Egiptas nepripažintų rytinės Vokietijos. Žydai visame pasaulyje rengia demonstracijas prie V. Vokietijos atstovybių.

Nauju Turkijos premjeru paskirtas Urguplu, buvęs ambasadoriumi Vokietijoje, Anglijoje, Ispanijoje ir Amerikoje. Jis dabar vadovauja keturių partijų koalicijai.

Laisvojo pasaulio estai vasario 24 d. minėjo Estijos nepriklausomybės paskelbimo metines. Nuotraukoje matome Toronto Estų Namuose iš vario pagamintą reljefinį žemėlapi. Jame sužymėtos vietovės, kuriose kovojo ir žuvo jų laisvės kovotojai.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeitimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiami numerio pirmame iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraštiai taisykloms parengti pasirašyti straipsniai nebūtinai reikalauja redakcijos nuomonės.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Dėmesio, Jaunime!

PLAKATO KONKURSAI

Kanados Liet. Jaunimo Kongresui Rengti Komitetas skelbia plakato (poster) konkursą žemiau nurodytomis sąlygomis:

1. Konkurse gali dalyvauti ne vyresni kaip 30 metų amžiaus.

2. Plakatas skiriamas kongreso išgarsinimui.

3. Plakate turi būti išreikšta kokia nors kongresui tinkanti idėja, o be to, turi tilpti šie žodžiai:

Lietuvių Jaunimo Kongresas
Toronto, Kanadoje,
1965 m. spalio 8-10 d.

4. Plakate gali būti naudojamos ne daugiau kaip trys spalvos. Jis bus spausdinamas ofseto būdu nedidesniam kaip 16" x 21" formate, tačiau pilno paruošimo ofseto spaudai konkursas nereikalauja.

5. Konkursinis projektas turi būti atliktas pilname mastelyje 16" x 21" ribose.

6. Plakatas turi būti atsiųstas vertintojų (jury) komisijai ne vėliau kaip š.m. balandžio 15 d. šiuo adresu: G. Rinkūnaitė, 146 Close Ave., Toronto, Ont., Canada. Tuo pat adresu gaunamos ir platesnės informacijos.

7. Konkursinis projektas turi būti pasirašytas slaptyvardžiu. Atskirame uždame vokie turi būti pridėta autoriaus pavardė, gimimo data ir adresas.

8. Pirmąją premiją gavusiam plakatu skiriama \$50. Be to, su autoriumi bus atskirai tariamasi dėl plakato galutinio paruošimo ofseto spaudai.

9. Vertintojų (jury) komisiją sudaro: Algimantas Banelis, architektas, baigęs Toronto un-ą; Dalia Meilutė-Gruodienė, dailininkė, baigusi Ontario College of Art; Giedrė Rinkūnaitė, Toronto un-to studentė, rengėjų atstovė.

Kanados Liet. Jaunimo Kongresui Rengti Komitetas

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Po N. Metų kiek sustojęs įnašų teikimas vėl pajudėjo. Šį kartą pašoko augstyn Hamiltonas. Gauti įnašai:

"Talka" Credit Union \$100
Hamiltono apyl. v-ba \$100
Stasys Bakšys \$100
Toronto apyl. valdyba papildė iki \$200

Fondas dėkoja toms lietuvių įstaigoms per jų pirmininkus: E. Sudikui ("Talka"), K. Mikšui (Hamiltono apyl.), inž. E. Čuplinskiui (Toronto apyl.) už Fondo tikslų supratimą ir paramą. Atskirą padėką Hamiltono Liet. Namų pirmininkui St. Bakšiui, kuris stipriai įsijungęs į HLN veiklą, be jokio prašymo prisidėjo ir prie Lietuvių Fondo savo įnašu ir naudingais Fondui patarimais. K. Mikšys kartu yra ir Fondo įgaliotinis Hamiltone. Galbūt ir nebloga idėja, kai Fondo įgaliotinis yra kartu ir apylinkės pirmininkas.

kas. Dabar taip yra Hamiltone, Otavoje, St. Catharines ir Fort William.

Siuo metu Fonde yra 80 narių ir vieno nario vidurkis — \$150. Esant tokiame santykiui, Fondui pasiekti iki \$100.000 reikia dar 600 narių. Manome, kad iš 30.000 Kanados lietuvių, arba tiksliau iš mūsų 6.000 dirbančių lietuvių, atsirastų vienas dešimtadalis pasišventusių lietuvių. Fondą praturtins nebereikės kasmet lankstytis ir maldauti pinigų lietuvių išlaikymui, o statiai nueiti į banką ir pasiimti kasmet po \$5.000. Tokia yra Fondo idėja. Bet praktikoje yra kiek kitaip. Nors Fondas iki šiol nepadarė nei vieno cento išlaidų, bet kapitalas auga vėžio žingsniu. Po dr. J. Sungailos tūkstantinės dar nei viena stambesnė žuvelė neplaukia — visos tik šimtinės. Gerai ir šimtinės, kad tik jų būtų... P. Lelis, F. vald. sekr.

Irašytos programos mažom kolonijom

KLB KULTŪROS FONDO INFORMACIJA

Kultūros Fondo mintis ateiti talkon mažesnei kolonijom ruošiant Vasario 16 minėjimą, sulaukė tam tikro susidomėjimo. Eilė kolonijų užsisakė magnetofoninę juostą lietuvių kalba. Kitur pasiūlyta užsisakyti radijo valandėlę vietiniame radijofone. Išliko tuo pačiu juostelės anglų kalba reikalas.

KLB Kultūros Fondo nariai nepagalėjo laisvalaikio valandų siems užsakymams atlikti.

Bet užvis didžiausią įnašą šiam uždaviniui įgyvendinti davė mūsų uolusis taktininkas muz. Zigmas Lapinas.

Nepalikęs Dievo valiai nei vieno kaip nors atitaisomo techniko netobulumo, jis atliko kruopščiai, kupina saiko ir muzikinės nuovokos redakcinį darbą.

Siuo metu apylinkės ir K. Fondo įgaliotinis jau bus pasiekusios knygų siuntos, kurias mes džiaugsmės galėję išsiųsti Vasario 16-tosios išvakarėse.

Tai JAV Kult. Fondo dovana Kanados mokykloms. Reikšmingas kultūrinės talkos mostas.

Be abejonės, eilė tų knygų — JAV Kult. Fondo išleistų vadovėlių ir muzikos sąsiuvinų — jums yra pažįstami. Nežiūrint to, mums būtų džiugu šia proga susilaukti jūsų atsiliepimų apie šias mokslo priemones. Pasitarimuose su JAV Liet. Bendruomenės veikniais šis tikrai pravers įsiekiant glaudesnio ir racionališnio bendradarbiavimo.

Siais metais pirmą kartą Kanadoje ruošiamas Jaunimo Dienos. Kult. Fondo nariai dalyvavo eilė bendrų posėdžių su krašto valdyba ir Toronto atstovais, kur buvo aptariamas galimas tos manifestacijos pobūdis.

Sia proga norėtumėm priminti, kad jaunimo sąsąjūdžio pasisekimas priklauso nuo visų kolonijų aktyvaus įnašo. Kviečiame KF įgaliotinius nedelsiant įsijungti būsimųjų šventės dalyvių būrelių paruošimui ir aplamai informacijom darbiui. Stambesnėse kolonijose, kiek mums žinoma, šis darbas jau pradėtas.

KLB Kult. Fondo valdyba

GEDIMINAS GALVA

Amerikos politikos klystkeliai II

ISTRIGIMAS AFRIKOJE, PIETINĖJE AMERIKOJE, NETIKRUMAS AZIJOJE IR RYŠKUS NESUTARIMAS SU PRANCUZIJA VERTIA JIESKOTI IŠEJIMO IS UZSIENIO POLITIKOS AKLIGATVIO

Siame pokaryje galingiausia valstybė, ūkiškai ir kariškai pajėgiausias kraštas, kurio praeityje užtikdami ryškus idealizmo pėdsakai, nūnai pergyvena kryžkele užsienio politikoje. Per pastarąjį dvidešimtmetį buvo daryta eilė taktinių eįimų, tačiau jie neišryškino politikos tikslų. Karo meto išurpusis palikimas, opeji politiniai klausimai buvo atidėti atečiai. JAV gerus norus lydojo silpnalakiški trūkiojimai, kurie rodė bandymus prisitaikyti, palikus prarają tarp praeities ir ateities. Kaikuriuos praeities klaidos, pvz. Berlyno apsupimas, Vokietijos ir Korėjos padalinimas, pareikalavo žymiai didesnę išsipirkimo kainos už tą, kuriai amerikiečiai norėtų ir galėtų mokėti. Amerikiečiams pavyko sovietus pašalinti iš Irano, Austrijos, tačiau kitur buvo siekta, pavergtų jų kraštų sąskaitom, politinės sausausvyros be pusiausvyros. Tarp šių bandymų ryškiai pasiskaido Marshallo planas, paskelbtas 1947.VI.5, siekęs Europoje pašalinti badą, vargą, nusivylimą ir sąmyšį. Šis bandymas sustiprinti vakarinę Europą išaukė sovietų atkirtį Čekoslovakijoje. Grynat politinio pobūdžio teorijos, kaip George F. Kennan — sovietų su laikymo ar John Foster Dulles apsupimo, nužydėjo ir liko bevaisėmis.

Esminių klausimų sprendimas. Esminiai klausimai nesulaukė atsakymo; pvz. kas daryti su komunistiniu pasauliu? Prieš jį kovoti ar priimti sovietų persamą taikos sambūvį? JAV pirmė išsukimą Korėjoje, tačiau iš šio karo pasitraukė be laimėjimų. Dviprasmiš, prieštaraujantis užsienio politikai ne tik nesustiprino, bet dar nusilpino JAV padėtį pietrytinėje Azijoje, kuri yra šio meto didžiausias skaudulys.

Ar JAV ir toliau stengsis savąją pirmesit vakarinėje Europai, neįieškodama būdo bendrauti? Europoje, o ypač Prancuzija, bando eiti tuo pat keliu, kaip JAV anais Monroe laikais. Net Pary-

žius neginčija, kad Europos gyvenba turi būti visuotinė, bet sustartinė, o ne Vašingtono apspresta.

Ar taikus sambūvis su sovietais yra suderinamas su šaltuoju karu? Sovietų manymu, taikus sambūvis yra tik pakaitalas šaliojo karo, nes sovietai viešai išpažista mažųjų karų kurtymą, remia tautinio išsilaisvinimo kovas, kurios gali jiems patarnauti. Šaltajame kare JAV pamažu traukiasi.

Anksčiau minėtas prof. F. L. Schuman rašo: "Amerika pradės ginkluotą karyžiaus karą prieš nusikaltimą (sin) išlaisvinti aukoms iš vergijos ar prisitaikęs blogio galybėms ir, padalinus pasaulį, bandys kartu su jomis išlaikyti jėgų pusiausvyrą? Pastaroji linkmė neprimtina daugumai amerikiečių, nes negarbingos ir nedoros nuolaidos būtų ir amerikiečių laisvės idealų išdavystė". Šie klausimai nelengvi. JAV šiame pokaryje pasiimta atsakomybė didelė; o netesėjimas pasibaistėtinas. Nūnai vargina amerikiečius ne kaltės dėl kitų tautų išdavystė, bet baimė dėl savojo likimo.

Amerikiečių prisipažinimai. Skrajajantis politinis bendradarbis C. L. Sulzbergeris (The New York Times, 1964.XII.26) rašo apie politiskai niūrias Kalėdas, ypač Afrikoje ir Azijoje. Jis patenkintas, kad JAV neišaukė politinės įtampos Europoje ir prezidentas atidėjo daugiautės branduolinių sutarties klausimą, kuris nūnai jau beveik palaidotas.

Praėjusių metų našta nepalengvėjo ir šiais metais. Ji dargi pasunkėjo pietiniame Vietname kuriam vyksta ne tik partizaninis karas, bet ir rimta politinė kova budistų priedangne. Kyla balsai apie pasitraukimą ne tik iš Azijos, bet ir Europos. Ne eilinis, bet Walter Lippmannas, didelio patyrimo, senyvo amžiaus demokratas, dargi daugelį laikų, aiškiai kalba ne tik apie sovietų, bet ir JAV pasitraukimą iš Europos ir Azijos: "Nepaprastas ir virš politinio pajėgumo mūsų išsiplėtimas reika-

lauja pasitraukimo iš Europos." Jis lyg norėtų susieti JAV pasitraukimą su sovietų išėjimu iš jiems nepriklausomų sričių. Abu kraštai lydimi skirtingų negalavimų. Sovietai jaučia liaudies respublikose ryškų nedraugiskumą, kurį išugdė Maskvos priešpaulda, tačiau dar visomis išgalėmis bando jungti tautinių polėkių skaldomą taip vadinamą komunistinį junginį. Sovietai tebešėia rusišką imperializmą politiką ne tik Tolimuose Rytuose, bet ir Europoje, kuri istoriskai nepalanki Maskvai.

Pasitraukimo politika

Mes nepritariame kaikiuriems W. Lippmanno išvedžiojimams, tačiau jo pareikšimus laikome vertais dėmesio: "Mūsų nepatyrimas žaidime kalbomis apie mūsiskę pergalę ir sovietų pralaimėjimą astrina padalinčius Europos abiejų pusių santykius. Samyžio kelimas mumyse pažadina baimę ir gėdą tartis tuo metu, kai esame apsupti rytinėje Azijoje. JAV šiuo metu turi panaudoti smegenis, išteklis, galybę ir patyrimą padoriai ir garbingai prisitaikyti Europoje ir Azijoje. Jau metas nustoti mušus galvą ir akmeninę sieną ir manyti esant žmonijos policininku. Metas liautis vaidinti Europos "vadą" (Chicago Sun-Times, 1965.II.2).

W. Lippmannas trumpame vedamajame patenka į aštirus prieštaravimus. Ir mes sutinkame, kad JAV pateko į akligatvį, tačiau prisitaikymas prie sovietų padėties nepagerins. Jo sutapdinimas Europos ir Azijos yra klaidingas, nes minėtuose žemynuose iš esmės skirtinga padėtis. JAV pasitraukus iš Europos neliks ten lūstumos, o Azijoje ipežiūsi atslinks kiniečiai, kurie siekia įsigalėti net Ramiajame vandenyne. Nėra abejonės, kad ir sovietai siekia sustiprinti savo įtaką ne tik Indonezijoje, bet ir šiauriniame Vietname. Kariniai susidūrimai su šiaurės Vietnamu, pradėję naują tarpinį, vargu leis įgyvendinti svajonę — garbingai pasitraukti iš Azijos.

LAKŪNAI PADANGĖSE IR SUKILIME

J. ZILYS

(Tęsinys iš pr. nr.)

Garbingai skriskit, laimingai grįžkit!

1934 m. vasarą po sukilimo buvo įvykdytas skridimas trimis Anbo IV lėktuvais į Svediją, Angliją, Prancūziją, Italiją ir Sovietų Rusiją. Anbo IV buvo plk. inž. Gustaičio konstrukcijos žvalgybos lėktuvas. Tais laikais jie buvo laikomi geros kokybės. Lėktuvai buvo viensparniai ir turėjo galingą devyinių cilindrinį motorą, oru aušinamą. Lėktuvo didžiausias greitis — apie 400 km į valandą. Kylant prabėgimo turėjo neilgą, todėl didelio aerodromo nereikėjo. Pats skridimas buvo daromas reprezentacijos tikslu. Jų išskridimo dieną šis būvau aerodromu būdetoju. Aerodrome tą dieną buvo išrikiuoti vienoje eilėje neseniai Prancūzijoje pirkti naikintuvai "Devotin". Už jų stovėjo paruošta skridimų grandis — trys Anbo IV lėktuvai. Jų išlydėti buvo atvykę min. pirm. pareigas einas teisingumo min. St. Silingas ir krašto apsaugos min. gen. Šniukštai. Juos pasitiks atspartavau apie padėtį aerodrome. Atėjęs aviacijos viršininkas atspartavau apie lėktuvų pasirošimą skristi. Visi nuejome arčiau išskrendančių lėktuvų.

Skridimo įgulas sudarė: 1. aviacijos viršininkas plk. inž. Gustaitis — vedančio lėktuvo pilotas, žvalgas kpt. J. Namikas (žuvis); 2. kpt. J. Liorentas — pilotas, žvalgas lt. R. Marcinkus (žuvis); 3. lt. J. Mikėnas — pilotas ir mechanikas J. Rinkevičius. Prieš išskrendant ilgesnį kalbą pasakė min. Silingas ir labai trumpai kalbėjo gen. Šniukšta. Kaip šiandien atsime nu jo pasakytus žodžius: "Garbingai skriskit — laimingai grįžkit!" Atsisveikinę įgulos nariai sėdo į lėktuvus ir visi drauge pakilo. Skridimas pavyko pagal gen. Šniukštos pasakytus žodžius — linkėjimus.

Lituanicos I skridimas per Atlantą. Garbingas Lituanicos I skridimas nepilnai pavyko. Pilotai atsisargos kpt. Stepas Darius ir Stasys Griėnas 1933 m. liepos 17 d. perskrido Atlantą, bet netoli Lietuvos, Vokietijoje, prie Soldino (Soldau) žuvo. Į žuvimo vietą buvo nuvykęs aviacijos viršininkas brig. gen. inž. Gustaitis. Jo nuomone, žuvimo priežastis pirmoje vietoje buvęs blogas oras. Soldino apylinkėje tą naktį smarkiai griautiniui griaužiant lijo lietus. Naktis buvusi tamsi. Aug-

čio (altimetro) rodyklė galėjusi suklaidinti pilotus. Altimetas yra barometras tik jo rodyklė rodo oro slėgimą paverstą į aukščio metrus. Juo augščiau, juo slėgimas mažėja ir rodyklė atitinkamai rodo augstį metrui. Keičiantis vietai ir krįtant ore slėgimui keičiasi rodyklės duomenys. Jo nuomone, pilotai ir tai nebuvo pakankamai atkreipę dėmesį. Skridimas debesyse yra visai aklas. Pilotas nemato nei dangaus, nei žemės, todėl turi skristi pagal instrumentų duomenis. Augščio rodyklė galėjo rodyti didelių augstį, o iš tikrųjų jie skrido labai žemai. Pirmas susidūrimas buvęs su medžiais, o paskui su žeme. Benzino buvo paėmę apie 8.960 km atstumiui ir jo nebuvo pristigę. Lėktuvus neturėjo radijo siustuvo, todėl lakūnai skrido niekam nieko nepranešdami; parašutų taipgi neturėjo, kad neapsunkintų lėktuvo. Tai buvęs 18-tasis transatlantinis skridimas aviacijos istorijoje.

Lituanica II

1935 m. rugpjūčio 21 d. skridimą per Atlantą pakartojo lakūnas Feliksas Vaitkus, Amerikoje gimęs ir augęs lietuvis. Buvo augsto ūgio, liesas. Jo lėktuvas buvo gana geras; motoras žvaigždės, oru aušinamas, apie 600 arklio jėgų galingumo. Aplink motorą buvo uždėta prašluožio skarda. Lėktuvus viensparnis; sparnai sujungti su liemeniu, dengti fanera; propeleris metalinis, kintancio žingsnio. Skridimo greitis — apie 200 km į valandą. Žvalgo sėdynėje buvo įtaisyti benzino bakai. Pilotas ir savo sėdynėje turėjo įėjimą per viršų sparno iš priekio.

Skridamas, F. Vaitkus krypti laikė radijo pagalba, susitaręs su Svedijos radijo siuntimo stotimi. Skrendant viskas buvo pilnoje tvarkoje, tačiau po 22 val. skridimo lakūnas jautėsi taip pavargęs, kad nutarė pamatęs žemę neatsivėlgiant ir nieką tūpti. Benzino būty pilnai pakakė atskridimui į Kauną. Priskridęs Airijos krantus, tūpė ant ganyklos. Lakūnas buvo pavargęs, o lėktuvas tūpimui ant ganyklos nebuvo tinkamas: tūpia dideliu greičiu ir pasiekęs žemę ilgai rieda. Taigi, jis kiek pariedėjęs apvirto ir gerokai apsilaužė. Pats F. Vaitkus sakė tik su kirvuku, paskolintu iš piemens galėjęs išlysti iš sėdynės. Kiek pailsėjęs Airijoje, jis laivą atplaukė į Klaipėdą, o iš ten Anbo IV buvo atskraidintas, rodos, plk. lt. Januškevičius į Kauną.

Kauno aerodrome F. Vaitkus buvo sutiktas vyriausybės narių, organizacijų atstovų ir šiaip dides minios. Į minią jis prabilo lietuviškai. Kalbėjo trumpai, nes lietuviškai mokėjo silpnai ir senoviškai.

Jam pagerbti karo aviacijos ramovės salėje Fredoj buvo surengtas balius. Į balių jis atvyko su žmona, kuri buvo atplaukus iš Amerikos laivu.

Cia jis kalbėjo irgi gana trumpai: truko žodžių ir kalbėjo labai senoviška tarme. Jo žmona buvo nelietuvė, lietuviškai kalbėti nemokėjo. Baliauje ją išvedęs šokti valsa turėjau vargo: susikalbėti negalėjau, o šokti mums nesisekė. Turėjau įjieskoti išieties: sukomandavau šokti su figūromis. Taigi, ir draugams daviau progos pasidžiaugti jos mokėjimu šokti valsa.

Ta proga lakūnas F. Vaitkus buvo apdovanotas plieno sparnų garbės ženklu. Jo lėktuvas buvo atvežtas į Kauno karo aviacijos dirbtuves ir pagrindiniai atremontuoti. Buvo priitaikytas skristi keturiems žmonėms. Kaip netinkamas skraidyti mūsų sąlygomis, nebuvo vartojamas. Jau man esant trečioje eskadrilėje Šiauliuose buvo atskraidintas į Šiaulius ir patalpintas 3-čios bombonešių eskadrilės angare. Daugiau juo niekas nebeskraidė. Mano žiniomis, už jį krašto apsaugos ministerija lakūnui F. Vaitkui sumokėjo 100.000 litų. Netrukus F. Vaitkus su žmona grįžo į JAV.

RICHARD H. A. SCOTT

43 Eglinton Ave. East, Toronto
Bus. 481-6808 Res. 767-9053

PALIEKAMO TURTO PLANAVIMAS

- Gyvybės ir sveikatos draudimas.
- Prekybos ir grupinis draudimas.
- Pensija ir mokslo planavimas.

Great-West Life
ASSURANCE COMPANY
G-2

Antrasis Kongas ar Alžerija?

J. GOBIS

Jau prieš porą metų dr. Edouardo Mondlane pradėjo organi-

zuoti ir treniruoti Mozambiko "išvadavimo fronto" kovotojus, kuriuos Sov. Sąjunga gausiai aprūpina ginklais. Angolų jau ketvirtą kartą meta į kovą, bet Portugalai dar nesirengia trauktis iš tos savo "užjūrio provincijos" prie Atlanto, o juo labiau nesirengia pasiduoti Mozambike (ji valdo nuo 1600 m.) prie Indijos vandenyno. Portugalijos vyriausybė visiems savo "užjūrio provincijų" gyventojams suteikė Portugalijos pilietybę ir tuo ginasu nuo kaltinimo kolonizmu. Seniau ta pilietybė buvo suteikiama kolonijai negrams, bet tik jiems išlaikius pilietybės egzaminus, kurių svarbiausią dalį sudarė portugalų kalbos mokėjimas žodžiu ir raštu.

Laisvės kovotojai

Prieš keletą mėnesių nedidelę negrų grupę, vadinamą "laisvės kovotojų", apsirėngusių kariška ižunglių uniforma, iš Tanganikos įsiveržė į Mozambiko teritoriją, į pasienį, persikėlė per Ruvumso upę, kuri skiria Tanganiką nuo Mozambiko. Po kelių dienų grįžo į Tanganiką ir garsiai pasigyrė, kad šiame žygyje nužudė katalikų kunigą, nušovė genties "parsiadavėlį" vadą ir "nušlavė" 20 portugalų kareivių. Netrukus po to iš savo liuksusinės višios Tanganikos sostinėje Dar es Salam Mozambiko "išvadavimo fronto" vadas dr. E. Mondlane paskelbė "generalinį ginkluotą Mozambiko liaudies sukilimą prieš portugalų kolonizaciją". Mondlane atsisaukime namotoma ilga, atakli kova turtingiausioje ir didžiausioje portugalų kolonijoje, o Portugalija iš savo pusės davė aiškiai suprasti, jog ji pasiryžusi pasilikti Mozambike.

Viliojantys turtai

Ir tai suprantama kodėl: Angola ir Mozambikas duoda Portugalijai apie pusę jos metinių pajamų. Mozambiko teritorija — 297.731 kv. mylių, o gyventojų — apie 6 milijonus. Savo plotu ta "užjūrio provincija" 8,5 kartų didesnė už metropoliją. Iš Mozambiko plaukia į Portugaliją arbatą, kavą, kopra, džuta, žemės riešutai ir pramoniniai mineralai žemesnėmis kainomis negu pasaulinėje rinkoje. Taip pačioje Portugalijoje, taip ir Mozambike žemės gelmių turtai dar nėra iširti. Per jūdrus Mozambiko oostus pereina Zambijos varis, P. Afrikos auksas, deimantai ir Rodezijos tabako derliai. Šitai turtai apsaugoti Lisabonos vyriausybės šefas A. Salazar pasiuntė į Mozambiką per 25.000 kareivių, parengtų kautynėms džunglėse, aprūpintų džipsais, sunkvežimiais, mino-

svaidžiais, helikopteriais ir policiniais šunimis.

Tūkstančiai kareivių

Šita ginkluota jėga jau patru-liuoja 500 mylių ilgio pasienį su Tanganika išilgai Ruvumso upės. Artilerijos pabūklai pastatyti pakilėnėse vietose, naikintuvams padaryta 30 aerodromų iškirstose džunglių vietose. Turėdamas galvoje, jog Angoloje jau 4 metai eina kovos, Portugalijos premjeras Antonio Salazar perspėjo savo tautiečius, kad jie turi pasirengti "vienai iš sunkiausių kovų mūsų istorijoje".

Iki šol Salazarui sekė: Angoloje sukilėliai nėra sunaikinti, bet jie nėra ir svarbių strateginių bazių laimėję, o jo pasiųsti kariuomenės daliniai į Mozambiką pranešė, jog per kelias dienas jie "išsukavo" pirmuosius sukilėlius, įsiveržusius į Mozambiko pasienį, nors "laisvės kovotojai" sako ką kita. Mondlane teigia, kad jo ginkluotos "ekskursijos" sėkmingai kovojusios visą lapkričio mėn ir net laimėjusios kelias portugalų pozicijas.

Vadas — amerikiečių auklėtinis

Mondlane, Northwestern un-to JAV absolventas ir dėstęs antropologija Siracuse universitete, nemano, kad ginkluotos kovos jo gimtajame Mozambike greitai baigtųsi, ir rengiasi mažiausiai 5 metų karui. Jo žinioje jau yra keli rengiami keli tūkstančiai savanorių Tanganikos (Tanzanijos) stovyklose. Geriausi, giliausi iš jų siunčiami į Alžiriją sabotuoti mokyti. Mondlane gauna daugiau ginklų ir amunicijos iš komunistinių valstybių, negu jo porai batalijonų kareivių reikia.

Ir "laisvės kovotojai" ir portugalai supranta, kad 7 milijonų Mozambiko gyventojų simpatijos reikš daugiau negu ginklai, todėl Lisabonos vyriausybė ne tik paskelbė, jog Mozambikas nėra kolonija, o Portugalijos "užjūrio provincija", kurios gyventojai yra Portugalijos piliečiai, bet ir legaliai uždraudė rasinę diskriminaciją "kaipo nusikaltimą žmogaus orumui". Portugalai pradėjo greitai tempu statyti mokyklas ir skubiai duoti negrams bendrą išsilavinimą ir rengti specialistus su akademiniu išsilavinimu. Iki 1959-60 m. Mozambike gyveno 140.000 portugalų. Neseniai Lisabonos vyriausybė įkurdino 1000 neturtingų portugalų šeimų rasiskai integruotose sodybose "didžio, pilkos, drumzlinos Limpopo upės" pakraščiuose. Tai yra gražus žingsnis, bet tuo dar nepa-gerinta būklė tiems negrams, kurie pvz. gyvena dvokiančiame "šiaudiniame" Canigo mieste. Tas "šiaudinis miestas" yra prie mari-ninių batų. Jo namai — šiaudinės būdos be langų, be vanden-tiekio, be elektros šviesos. Tokia-mis skurdio mieste kiekvienas baltas veidas kelia įtarimą, pavdydą ir neapykantą. To miesto gyven-tojai skundžiasi, jog portugalų saugumo policija juos terorizuo-janti, mušanti lazdomis, kad nerem-tų "išvadavimo fronto".

Nebijo negrų

Europos žurnalistai, bent Mozambiko gyvenimo paviršiuje, nepastebi jokio neramumo. Kai žurnalistas vienam sostinės bankininkui priminė sukilimą, šis atsakė: "Mano mielas pone, mūsų negrai nesudarys mums jokio kėblumo. Praėjusiais metais nei vienas iš mano negrų tarnų negalėjo prisiversti šventėms kalakutui galvą nupjauti. Aš tamsta užtikrinu, kad tokiems žmonėms smurtas yra visai svetimas." Galbūt tas bankininkas ir neklęsta; juk nevisi Afrikos negrai yra kanibalai. Gal Mozambikas ir nevis antruoju Kongu, bet gali virsti antra Alžerija, iš kurios prancūzai po ilgų ir sunkių kovų turėjo pasitraukti, nors Alžerija buvo laikoma ne kolonija, o Prancūzijos provincija S. Afrikoje. Visi alžeriečiai arabai turėjo Prancūzijos pilietybę. Jei prie to neprieis, tai tik dėlto, kad Mozambiko negrai ramesnio, taikesnio būdo negu Alžerijos arabai.

Kanados kareivis Vakarų

Vokietijojej Atlanto S-gos kariuomenės manevrų metu ties Marienburgo pilimi arti Hanoverio stebi "priešų" judėjimą
Nuotr. kr. ap. ministerijos

JIB. vartojo 16 savaitių, pusę metų, vienus metus. J. Gryczewskio

paveikslai parodo, kad JIB. vaistai ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, suailiko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIMS IR VYRAMS, 100 proc. garantuotai.

JIB. vaistai Regist. Wash., D. C. Irašyti vaistų katal. RED-BLUE-BOOK. PAT. JIB. Laboratorija gauna iš J.A.V., Kanados ir iš Europos valstybių klientų daug padėkos laiškų už gerą JIB vaistų veikimą.

JIB. 8. Oz 16 savaitių vartojimui Kanadoje įves \$6.30.

Užsakymus su Money Orderiu, reikalaukite tuojau.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS NEI ŽILAS.

JIB LABORATORIA, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650

MOHAWK
FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APAR

TURTAI MŪSŲ NEPAVERGĖ

TOLIMOSIOS VAKARINĖS AUSTRALIJOS LIETUVIAI

E. Sidlauskas

Drauge su latviais

Kadaise veikęs krepšinininkų klubas, dėl žaidėjų trūkumo, turėjo likviduotis. Energingesni susijungė su latviais, sudarydami krepšinininkų klubą "Baltia", kuris yra gana stiprus — visuomet žaidžia baigmėse, nors iki šiol dar nelaimėjo pirmenybių. Teko girdėti, kad brolių Amerikos lietuvių sportininkų paraginti pertiesiai imasi iniciatyvos sudaryti grynai lietuvišką krepšinio klubą. Taigi, kitą kartą sulaukę užjūrio brolių krepšinininkų, turėsime pilną komandą ir reikia tikėtis, kad nebereikės veteranams krepšinininkams prakaituoti aikštėje, kaip kad buvo ši kartą.

Gera išsikūrė

Dauguma lietuvių yra gana gerai išsikūrę. Yra vienas universiteto lektorius, inžinierius, daktaras, vienas vaistininkas — daktaras, keli statybininkai, keli turi benzininius stotis. Didelis trūkumas darbininkų tautinio masto bare, bet atvažiuojant užjūrio svečiai krepšinininkai ir tuos išjudino. Vis dažniau ir dažniau pradeda rodytis lietuviški veidai, kurių ištisi metai nebūvo matyti tautiniame bendravime.

Mes visi, tolimosios Vakarinės Australijos lietuviai, liekam nuoširdžiai dėkingi broliams Amerikos ir Kanados lietuviams už jėgas pastangas, sudarant galimybes šiai, Amerikos lietuvių krepšinininkų grupei aplankyti net ir tolimiausios lietuvių bendruomenės. Pabaigai eilėraščių paryškinti mūsų nuotaikoms.

PAJŪRIO MIESTUI

Išdidus tu, pajūrio mieste,
Su triukšmingais restoranais,
Tūkstantais ir tūkstantiais žmonių.
Siunti negestanciją pašvaistę,
Ilgą svyturį, įšėdus bangų laivų.

Sutinki Azijos pirklius...
Vilioji milijonus
I jūros apnuogintą melynę.
Saulėje vašini visus
Pavogęs bangą sabrinę.
Moji ir man. Siūlai net laimė:
— Iženk i širdį mano,
Plakančią naktiniais klubais,
Sielvartas išties savaime,
Dings ilgesys gedulo rūbo.

Kvieti mane, bet nevilioji.
Ne man šis džiaugsmas,
pajūrio miestel!
Mano jausmai ne čia.
Išsilgę akys klysta i toli,
I nykstantį šiaurės pašvaistę.
Be žodžių.
Aš prisimenu viską gerai,
Juk sakiau, kad pamiršti nemoku,
O buvo taip seniai.
Prisiminti? Per paskutinį šoki.
Kurį laiką šokom be žodžių,
Ir taip norėjau kažką pasakyti.
Be žodžių sustojom prie židinių
rožių...
Ach! Geriau apie tai nerašyti.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOS IR APYLINKŲ lietuvių Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį prisiminė visa eilė minėjimų. Jų serija pradėjo Illinois Indianos Lietuvos Vyčių apskritis, surošiusi ta, proga vakariene vasario 7 d. L. Vyčių salėje. Sekant minėjimą surengė Lietuvos Prekybos Rūmai, kurių nariai ir svečiai buvo susirinkę vasario 10 d. Dariaus-Girėno salėje. Ilgesnė kalbą šiam minėjime pasakė Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis. Taip pat kalbėjo naujasis "Margučio" radijo programų vedėjas H. Zemelis, neseniai Prekybos Rūmų pirminku tapęs Adolfas Baliūnas ir kt.

Pagrindinis minėjimas įvyko vasario 14 d. Tos dienos rytą lietuvių bažnyčiose buvo atšauktos Mišios, prisimenant Nepriklausomybės šventę. I vakarėse buvo padėtos vainikas prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo Jaunimo Centro sodelyje. Marijos Augst. Mokyklos salėje, kur susirinko 1200 tautiečių, pagrindiniu kalbėtoju buvo iš Niujorko atvykęs visuomenininkas Vytautas Abraitis. Jaunosios kartos vardu kalbėjo studentas Edvardas Modestavičius, kuris taip pat yra geras krepšinininkas. S. Amerikos liet. krepšinio rinktinės žaidėjas išvyko į Australiją. Programai vadovavo ir žodį tarė Čikagos lietuvių Tarybos (minėjimo rengėjo) pirm. J. Jurkūnas. I minėjimą buvo atsilankę Čikagos miesto burmistras Richard Daley, kuris irgi pasakė sveikinimo kalbą. Buvo taip pat daugelis svečių amerikiečių, politikos veikėjų. Meninę programą dalį atliko Dainavos ansamblio choras ir solistė Dana Stankaitytė.

Per šį minėjimą surinkta \$6,857.50 aukų. Už įėjimo bilietus gauta virš \$1,000. Iš viso pajamų turėta daugiau kaip \$8,000. Vasario 16 d. vakare Lietuvos gen. kons. Čikaboje dr. P. Daužvardis buvo surengęs priėmimą konsulinio korpuso nariams bei lietuvių visuomenės atstovams. I priėmimą, kuris įvyko Jaunimo Centre, atsilankė apie 200 žmonių. Ši pobūvis finansavo Čikagos lietuvių Tarybą. Čikaro liet. kolonija Nepriklausomybės šventę paminėjo vasario 20 d. (Nukelta i 7 psl.)

Mes pasižadame tarnauti Dievui ir tėvynei

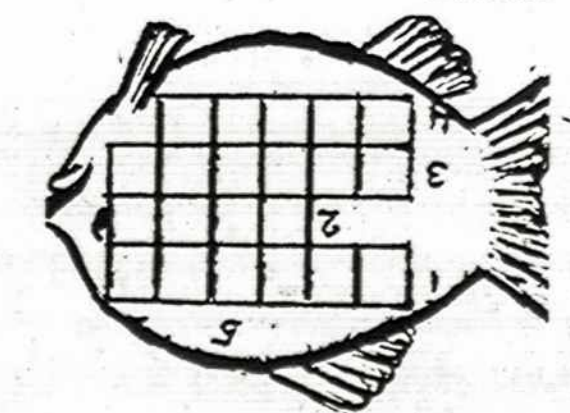
Ištikimas Murziukas

Kartą neturtingas žmogus atnešė pas mane mažytį šunelį ir pasiūlė parduoti jį už saiką javų. Mano vaikuičiai tuojau apspito šunelį iš visų pusių ir pradėjo stebėti, kaip jis riestu snukeliu uostinėja jį rankutes, kaip vikriai vizgina trumputę uodegėlę ir kaip nuostabiai žvilga jo rudas kailiukas. Vaikams nuoširdžiai prašant, nupirkau jį. Vakare visi susirūpino, kaip jį pavadinti. Visi siūlė įvairiausius vardus, pagaliau mano mažiausis šunelis Vytukas prasitarė pavadinimu jį Murziuku. Išgirdęs tai šunelis, lyg suprasdamas, vikriai atsiskukęs i Vytuką, linktelėjo galva. Patebėję tai vaikuičiai smagiai nusiuko, sakdami, kad tas vardas turbūt jam labiausiai patinka. Nuo to laiko visi jį vadino Murziuku.

Gera buvo Murziukui tarp vaikų. Per dienų dienas šokinėdavo žaisdamas su jais, kartais ir už kelnaičių juos patampydavo. Vaikai nesigailėdavo jam geresnio kąsnelio, o jis labiausiai mėgdavo graužti kauliukus ir lakti pienutį. Kai jis paaugėjo, pasidarė labai gudrus: saugojo namus nuo vagių, o vištas nuo lapės ir vanagų. Kartais padėdavo vaikams i mokyklą ir linksmas pasitikdavo juos grįžtant.

Viena sekmadienį Vytukas nusivėdė jį pas dėdę i kitą kaimą už 7 km. Sekantį kartą jis jau pats gerai žinojo kelią, o vėliau pasidarė ir geras laiškanesys. Kai ką nors svarbaus reikėjo pranešti dėdei, pririšdavome jam laišką po kaklų sakdami: "Murziuk, skubėk pas dėdę!" Išgirdęs tai, pasišokinėdamas skubėdavo i kitą kaimą.

Galvosūkis

Irašykite i langelius skersai, kaip vadinasi vieta, kur gyvena: 1. žvirblis, 2. šuo, 3. žuvis, 4. lapė. Irašę perskaitykite išilginę eilutę 5 ir galėsite groti. eppp :am:kykasy

Stasytė mažytė norėjo nuskriausti Onutę gerutę: metė sniego gniūtę, parkrito ir susitrenkė.

Jonas Yokubynas Kanadon atvyko 1926 m. rugpjūčio mėn. su afidavitu ūkio darbams Saskačevano provincijoje. Vasaros darbam ūkyje pasibaigus, tų pačių metų rudenį atvyko Torontan. 1927 m. gegužės mėn. pas vyrą atvyko ir žmona Marija su vaikais: Genovaitė 6 m. ir Benediktus puse metų amžiaus.

Kultūriniai žingsniai

Abu Yokubynai, Lietuvoje dalyvavę choruose ir vaidinimuose, ilgai nelaukdami, pradėjo įieškoti galimybių įsijungti kultūrinėn veiklon ir čia. Kadangi anuometinė imigracija Toronte jau buvo sukaupusi gražaus lietuviško jaunimo, tad reikėjo tik keletu iniciatorių iurti Jaunimo Sąjungai — grynai kultūrinei organizacijai. Buvo pradėta ruošti vaidinimai ir pradėta svajoti apie chorą. Kaip tik tuo metu atvyko Jonas Martinonis ir bematant buvo sudarytas choras iš daugiau kaip 50 dainininkų!

Vaidinimams būdavo gaunama St. Agnes salė, kurią tuometiniai Toronto lietuviai užpildydavo. Choro pirmam pasirodymui 1928 m. pavasarį buvo gauta St. Mary's salė su didesne scena.

Taip pradėjo kurtis kultūrinis ratas, kuriame sutilpo įvairių ištikimų lietuvių, besiliję Lietuvos ir lietuviškumo. Abu Yokubynai dainavo, vaidino, o J. Yokubynas — vienas po kito.

Marija ir Jonas Yokubynai, senosios ateivijos veikėjai, daug dirbė lietuviškoje veikloje Kanadoje. Kiek jėgos leidžia, jie toje veikloje dalyvauja ir dabar.

kubynas — veikalus režisuodavo ir neretai atlikdavo solo ar duetų partijas.

Pirmasis laikraštis

1929 m. atvyko Torontan Jonas Kružintaitis-Kružė, Anglijon lietuvių dirbęs prie laikraščio. Sužinojęs, kad Kanadoj nėra jokio lietuviško laikraščio, pradėjo jį organizuoti. Yokubynų namuose buvo sušauktas posėdis ir įkurta "Šviesos" drauga, kurios tikslas — leisti rotatorium spausdinamą mėnesinį laikraštį "Kanados Lietuvis". Jame bendradarbiavo abu Yokubynai. M. F. Yokubynienė, beveik viena, užpildydavo juokų skyrių "Juokai ir gryzatos".

Deja, atsilankius didėlei depresijai, J. Kružė negalėjo gauti darbo ir, gavęs pasiūlymą iš "Vienybės", po 7 nr. "Kanados Lietuvis" išleidimo išvyko Brooklyn.

Šveicarijoje apie Lietuvą

Š.m. sausio 27 d. per Šveicarijos trumpų bangų radiją rašytojas Edzard Schaper iš Berno skaitė paskaitą apie Pabaltijo valstybes. Nepaprastai turiningoje 50 min. paskaitoje prelegentas gausiai pavyzdžiais pavaizdavo, kaip Pabaltijo tautos šimtais gyvi yra susijusios su Vak. Europa bei jos kultūra. Maskvai užgrobus Pabaltijo valstybes, nukentėjo ne tik pačios Pabaltijo tautos, bet ir visą Vakarų kultūrą. Prelegentas paskaitą baigė žodžiais: Vakari nepivalo užmiršti Pabaltijo, nes ir jis priklauso bendrajai Vakarų kultūrai. E.

Pr. Alšėnas

Likusi redakcinė trijulė — V. Dagilis ir Yokubynai — dar išleido du numerius ir "Kanados Lietuvis" sustojo.

Chorai — vienas po kito

Kaip jau anksčiau minėta, Jaunimo S-ga buvo įkurta kultūriniais pagrindais, vienok ilgainiui kaikurie nariai išdriso kėsintis i dr-jos išdą partiniams reikalams. Tada Yokubynai ir Dagilis paliko susirinkimą, o už savaitės suskilo i choras. Du trečdaliai choristų ryžosi i toliau dainuoti, bet jau pradėdami iš naujo su Kultūros Dr-jos pagalba ir vardu.

Gautas prof. Mallesio chorui vadovauti, kuris išrūpino choro repeticijoms ir kambari muzikos konservatorijoj. Bene po dviejų pasirodymų nutarta sustoti, nes išsilaikymas buvo sunkus. Prof. Mallesio vadovaujant, pirmą kartą Toronto istorijoj lietuvių choras dainavo per radiją.

Tuo laiku kaip tik Pr. Motiejūnas ir L. Pocius organizavo Torontoj lietuvių "Aušros" chorą. Su didžiama choristų ir Yokubynai bei jų vaikai įstojo "Aušros" chorą ir išbuvo choristais ligi pats choras gyvavo — iki 1948 m. "Aušros" choras turėjo daug sėkmingų koncertų ir tai ne tik Toronte, bet ir aplinkiniuose miestuose bei JAV. Nekartą dainavo ir per radiją.

1934 m. J. Yokubyno ir kitų iniciatyva įsteigta Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — CLA 236 kuopa. J. Yokubynas buvo ilgametis jos pirmininkas, organizatorius ir daugelio seimų atstovas. M. F. Yokubynienė — daugiau kaip 19 m. išbuvo išdininke, ilgametė korespondente, generalinė organizatore ir kelių seimų atstovė.

Darbai spaudoje

1936 m. Yokubynai buvo vieni iš steigėjų "Kanados lietuvių žinių" skyriaus "Naujienose". Kiekvieną trečiadienį, per ištisą dešimtmetį, Kanados lietuvių išpildydavo visą puslapį ir kartais žiniomis iš visų Kanados lietuvių kolonijų. M. F. Yokubynienė ten pat turėjo savaitinį skyrių "Sistas iš šen ir ten", pasirašinėdama slapyvardžiu "Frances". J. Yokubynas rašydavo įvairiais klausimais straipsnius ir, reikalaujant, polemiką "Naujienose", o taip pat — "Keleivyje".

1936 m. pabaigoje Marija Jurgelionienė įvedė moterų skyrių "Naujienose". M. F. Yokubynienė, pakviesta bendradarbiauti, rašinėjo iš moterų veiklos įvairiausiomis temomis straipsnius, o taip pat — apysakas. Iš ilgesni šios srities kūrinių buvo "Gyvenimo klaidos" ir 1944-45 m. keturis mėnesius "Naujienu" atkarpoję eįsi "Gabriele". Šio kūrinio spausdinimo metu M. F. Yokubynienė susilaukė daug naujų bičiulių iš civilių ir net iš karių.

Linkėtina p.p. Yokubynams ir sunkesniuose gyvenimo momentuose surasti skaidrių prošvaistėlių, kurios palaikytų jų dvasią i lietuviškosios veiklos judrumą.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic
Medicininis ir pooperacinis gydymas
Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios. Gydymieji įrenginiai i psichologinę terapiją.
460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

SILVER BELL FURNITURE CO.
Baldų dirbtuvė ir parduotuvė
Sav. V. ir J. Baliūnai,
861 COLLEGE ST. TEL. 536-4767
• Gaminame valgomosios kambario ir virtuvės komplektus
• Taip pat atnaujiname senas kėdes
• DARBAS ATLIKAMAS SAŽINGAI

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DIPLOMUOTOS PARDAVEJOS

Zarasų gyventojai V. Tamulevičius, S. Steponavičius ir V. Turenas, užsukę į universalinę parduotuvę, buvo nusteibinti pardavėjos Genės Dabulskytės paslaugumu. Ji mokojo su jais pašnekti ir apie radijo aparatus, ir meškeriojimą, ir netgi šerū medžioklę. Ši mergina, pasirodo, yra baigusi Pajūrio žemės ūkio technikumą — turi zootechnikės diplomą, o dirba parduotuvėje paprasta pardavėja. Kita zootechnikė Zofija Stankevičienė Magučių kaimo parduotuvėje vnyoja silkes į popierių, o Turanto pramoninių prekių parduotuvėje už prekystalą stiepiasi kvalifikuota agronomė Liuba Sventickaja. Šios jaunos žemės ūkio specialistės vengia darbo kolchozose, nors juose jaučiamas agronomų ir zootechnikų trūkumas. Kalkuriose kolchozose nėra nei vieno tos rūšies specialisto.

KRAŠTOTYTRA IR PROPAGANDA

Kraštotyros draugija paskelbė konkursą, kurio pagrindinis uždavinys yra sovietinės Lietuvos 25 m. sukaktį atymėti dar gausesnį propagandinės medžiagos telkinį. „Jo rengėjai skatina visus kraštotyros darbuotojus, rašytojus ir kitą medžiagą. Tikimasi, kad kraštotyros draugija pateiks daug naujų, pasakojančių apie revoliucinius įvykius, didvyriškus tarybinių karių ir partizanų ypatybes. Didžiojo Tėvynės karo metais, apie fašistų žiaurumus ir buržuazinių nacionalistų piktadarystes. Laikiamas miestų, rajonų, apylinkių, kaimų, kolūkių ir tarybinių ūkių, fabričių ir gamyklų, mokyklų ir kultūros švietimo įstaigų istorijų, medžiagos apie vietos pogrindininkus, revoliucionierius, pirmuosius komjaunuolius ir jų likimą...“ Laimėjusieji kolektyvai bus apdovanoti, o pavieniams kraštotyrininkams žadama įteikti garbės raštus.

MOTERŲ SUVAŽIAVIMAS

Vasario mėn. pradžioj Vilniaus profsąjungų rūmuose įvyko Lietuvos moterų atstovų suvažiavimas. Į prezidentą pirmiausia buvo išrinkti

kompartijos vadai vyrai, ir tik tada likusias tuščias kėdes užėmė moterys atstovės. Pagrindinį pranešimą padarė ministrų tarybos pirmininko pavad. L. Diržinskaitė. Ji sveikino atstovės su komunizmo pasiektais laimėjimais, išskeldama moteris vaidmenį pokariname laikotarpyje ir apilamai komunizmo statyboje. Šiandien, girdi, 43% pramonės ir 16% statybos darbininkų Lietuvoje sudaro moterys. Mokslo darbuotojų tarpe esantys 5 mokslų daktarės, 240 mokslų kandidatų, virš 50 profesorių ir docentų. Disjonans praskambėjo pranešėjos žodžiai apie lietuvių moterų spaudžiančias neigiamas. Dauguma moterų nusiskundžia, kad jos labiausiai kamuoja namų ruošos, stovėjimas eilėse prie krautuvių, pardavėjų nesikaltymas su pirkeja. Parduotuvės labai sunki rasti vaikus tinkamų batukų ir drabužių. Visoje Lietuvoje yra tik vieneri motinos ir vaiko polisinai namai Palangoje. Moterų kenčia ir dėl kaimo sanitarinės kultūros negalvimo. 1964 m. Molėtų, Pasvalio, Kupiškio rajonuose nepastatyta nė vienos pirties, šiaulių, Tauragės, Kauno rajonuose jos neremontuojamos, o Mažeikių ir Trakų — neapūpinamos kuru. Karčių žodžių lietuvių moteris mini valgyklas: „Dažnai čia tenka sugaišti daug brangaus laiko, trūksta patiekalų iš daržovių, maistas ne visada šviežas, skanus...“

Suvažiavime dalyvavo ir dvi raudo nosinės JAV — Alisė Joniškienė ir Kotryna Petrikienė, kuri spaudoje prisipažino: „... dar pasitaiko trūkumų, bet su jais kovojama. Praeiti keleri metai, ir tie sunkumai išretės. Svarbiausia, kad negerumas mato ir apie juos kalba patys tarybiniai žmonės...“ Vieną pagrindinių suvažiavimo tikslų, atrodo, buvo propagandinė rezoliucija, reikalaujanti ir toliau teisti karo nusikaltėlius vokiečius, bet ne žodžiu neužsimenantį apie panašaus plauko sovietinius paukščius ir už garbės stalo sėdintį J. Paleckį.

V. Kst.

Delhi, Tillsonburg

PARAPIJOS JUBILĖJINIS PARRENGIMAS IR SUTVIRTINIMO SAKRAMENTO teikimas įvyko kovo 2 d., Užgavėnės, Sv. Kazimiero bažnyčioje. 1959 m. gruodžio 9 d. vysk. J. C. Cody leidimu įsteigta Sv. Kazimiero parapija. Pirmosios pamaldos įvyko 1960 m. gruodžio 20 d. Courtlando vengrų bažnyčioje. Tuo metu dartinė mūsų bažnyčia stovėjo tuščia, du dejuos metus tarnavusi kaip mokykla. Jau 1960 m. vasario mėn. pradėta laikyti pamaldos savoje bažnyčioje, įsigijus reikalingiausius patalpas — bažnyčia, salė, klebonija, labai nuosirdžiai paremiantį darba parapijiečiams; daugelis dalykų įsigyta atskirų geradarių aukomis.

Londono vysk. G. E. Carter atvykęs sutvirtinimo sakramento teikti Užgavėnės, 5 v. p.p. Tai bus jo pirmoji vizitacija mūsų bažnyčioje. Sutinimo sakramento ruošiai priimti apie 40 vaikų ir jaunuolių. Choras ruošiasi iškilimams mokymams reikalingas giesmes. Apie 6 val., pasibaigus bažnyčioje pamaldoms, įvyks vengrų salėje iškilminga vakarienė, kurioje dalyvaus vyskupas, svečiai ir visi parapijiečiai. Trumpoje meno programoje pasirodys mūsų jaunieji šokėjai, solistas V. Verikaitis, akomponuojant muz. D. Skrinškaitė. Kvietėme atvykti į jubilėjinį mūsų parapijos rengimą ir vyskupo vizitaciją kaimyninių vietovių lietuvių. Sv. Kazimiero parapija, švęsdamas 5 metų sukaktį, nugalėjusi įvairius sunkumus, tapusi gyvu šios apylinkės lietuvių religinio ir tautinio veiksmo, drąsiai žiūri į ateitį, kaip viningą ir drausmingą dvasinę šeimą.

PARAPIJOS JAUNIMO, lankančio viešąsias gimnazijas mokinių susirinkimas — diskusinis vakaras įvyks vasario 28 d., sekmadienį, 7 v. v. klebonijoje. Bus pasikalbėta apie karnamąjį tikybės kursą, susipažinta su naujais liturginiais nuostatais, aktyviu dalyvavimu Mišiose, taip pat bus renkama iš jų pačių vadovybė, kad visas darbas eitų sklandžiai.

GRAZI TALKA, Besiruošiant vysk. J. C. Cody leidimu įsteigta Sv. Kazimiero parapija. Pirmosios pamaldos įvyko 1960 m. gruodžio 20 d. Courtlando vengrų bažnyčioje. Tuo metu dartinė mūsų bažnyčia stovėjo tuščia, du dejuos metus tarnavusi kaip mokykla. Jau 1960 m. vasario mėn. pradėta laikyti pamaldos savoje bažnyčioje, įsigijus reikalingiausius patalpas — bažnyčia, salė, klebonija, labai nuosirdžiai paremiantį darba parapijiečiams; daugelis dalykų įsigyta atskirų geradarių aukomis.

B-nės valdyba nuosirdžiai dėkoja programos dalyviams, kurie atsisakė betkokio atlyginimo, pasitenkindami tik faktiniu kelionės išlaidų padengimu. Ačiū katalikėm moterim, šauliam ir moterim, dirbusiom virtuvė ir visiems už bendradarbiavimą parengimą.

AUKOJO T. FONDUI: Seštadienį m-ls mokiniai \$6.85, Liet. N-ų b-vė \$25, D. Ziogas \$20, E. Kudabienė \$15; po \$10: P. Augaitis, A. Augustinavičius, M. Grincevičius, V. Miceika, S. Kairys, A. Rudokas, T. Treigys; po \$7: S. Jakubickas, J. Jurenas; po \$5: kun. dr. J. Gutauskas, B. Diršė, J. Laureckas, P. Kazukošas, P. Ožolas, B. Povilaitis, F. Pukas, A. Steigvila, B. Stonkus, A. Zibertavičius; \$4: A. Kairys. Kiti aukų mažesnę sumą. Dėl vietos stokos jie čia neskelbiami. Apyl. valdyba visiem nuosirdžiai dėkoja.

LIEUVIŲ NAMŲ Tillsonburge b-nės likvidacinė komisija savo pastatiniame posėdy vasario 12 d. likutį einamojo s-tojo paskirstė sekančiai: vietos B-nės knygynui \$75, seštadienei m-lai \$50, Tautos Fondui \$25, Lietuvių Fondui \$100, auka Vasario 16 parengimui-loterijai \$5 ir faktiniam išlaidom padengti p. Augaičiui \$50. Iš viso paskirstyta \$305. Dar liko sąskaitoj nepaskirstytų \$36.59 nenumatytom smulkom išlaidom. Dokumentus ir knygas nutarta prašyti priglauti B-nės knygynę.

Liet. Namų Tillsonburge Likvidacinė komisija

HAMILTON

SV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

kovo 7, sekmadienį, 4 val. p.p. Katedros mergaičių gimnazijoje, 467 Main E. Skaityti paskaitą atvyks V. Ignaitis iš Rūdnės. Meninėje dalyje dalyvaus V. Verikaitis su vaikų choru, jaunųjų tautinių šokių grupė, vad. L. Verbičkaitis ir talentingi deklamatoriai. Mūsų ateitininkai sendraugiai kviečia visus ateiti ir išgirsti jdomaus kalbėtojo, kurio pasirinkta tema yra „Izoliacija kaip kovos būdas ir mūsų didieji žmonės“.

VAIKŲ KAUKIŲ BALIUS įvyks ši sekmadienį, vasario 28 d., 4 v. p.p. parapijos salėje. Kviečiami visi mokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai gausiai dalyvauti. Penkios gražiausios kaukės bus premijuojamos. Premijas paaugojo mons. dr. J. Tadauskas, KLB Hamiltono apyl. valdyba ir Katalikių Moterų Dr-jų, o kitos visos kaukės bus apdovanotos ateitininkų sendraugių skyrus. Be to, visi vaikučiai ir tėveliai bus pavašinti. Baliaus metu bus praversta įvairių žaidimų ir dainų. Šis balius bus filmuojamas. J. P.

J. ir A. GEDRIMAI atšventė savo 15 metų vedybinę sukaktį. Jų draugai surengė staigmeną: ramiai sekmadienio popietę su savo pyragais ir kepsniais užplūdo jų namus ir suruošė vaišes. Jiems buvo palinkėta tolimojo sėkmingo vedybinio gyvenimo ir į jėkita nuo visų dovana — filmavimo aparatas. K. M.

MEGEJŲ DRAMOS TEATRAS

„AUKURAS“ pirmą kartą ruošia kaukių balių. Kadangi tai vienas penlingiausių parengimų (paskutinieji šokiai prieš gavėnią), tai jo gavimą skirsto Bendruomenės valdyba. „Aukuras“ jaučia didelį dėkingumą dartinėi Bendruomenės valdybai už leidimą.

1965 m. lapkričio mėn. Čikagoje ruošiamas pirmasis Lietuvių Dramos Festivalis, kurį organizuoja Scenos Darbuotojų S-ga. „Aukuras“ yra jau įtrauktas į dalyvaujančių teatrinių vienetų sąrašą. Norint gerai paruošti lietuvišką veiklą, teatrams tenka susidurti su dideliu išlaidom: kaip dekoracijos, drabužiai, scenos reikmenys, kelionės ir daug kt. Todėl Hamiltono grupė jau iš anksto nori sudaryti reikiama sumą spektaklio paruošimui. „Aukuras“ Čikagoje atstovaus ne vien tik sau, bet ir visam Hamiltonui.

Vasario 27 d. lauksime hamiltoniečių ir iš kitų miestų lietuvių, kurie savo atėjimu į kaukių balių parems mus.

TAUTOS FONDO skyrus pradeda metinį aukų vėjų Lietuvos laisvini-mo akcijai. Vajus prasideda nuo Nepriklausomybės šventės minėjimo ir

tesis kovo-balandžio mėn., kol visi autiečiai bus aplankyti namuose. Tam tikslui Hamiltono miestas yra suskirstytas rajonais ir kiekvienam už paskirtas aukų rinkėjas. Tad kai jis pašventęs savo poilsio valandas šiam kilniam tikslui pasibels į duris, būkime malonūs ir nuosirdžiai prisidėkime savo auka prie T.F. Prisidėkime pagal išgales. J. D.

LN BALIUS buvo labai sėkmingas. Jo metu buvo pagerbtas ukrainiečių kilmės adv. J. Kostyk, kuris kaip LN advokatas per pusantų metų sutvarkė visus reikalus:

1. Prieš jį buvusio LN advokato išputą \$1,200 s-tą sumažino iki \$500.
2. Atgavo iš miesto valdybos už planus naujiems L. Namams statyti sumokėtus \$855, kuriuos miesto statybos skyrius buvo atsisakęs gražinti.
3. Nuėmė nuo LN sklypo, kontraktoriaus uždėtą areštą \$35,000 (mechanic's lean).
4. Išrūpino iš miesto leidimą Del-tą pastatą pritaikyti ir perdirsti į sales.

Už tuos didelius LN patarnavimus, neskaitant daugelio mažesnių teisi-nių patarnavimų, adv. J. T. Kostyk Liet. Namams iki šiol tepaskaitė tik \$380. Tai maždaug to honoraro, kuris jam priklausytų. LN pirmin. St. Baksys ta proga išreiškė viešą padėką, palinkėjo didžios sėkmės ir įteikė jam dovana, o jo žmonai — rožių puokštę.

P A D E K A

Nuosirdžiausiai dėkojame už mums suruošytą staigmeną penkiolikos metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Ypatingai dėkojame organizatoriams ir ruošėjoms: p.p.J. R. Jurgučiams, K. R. Butkevičiams, St. A. Urbanavičiams ir gerajai mamytei O. Rumbutienei.

Nuosirdi padėka šeštad. mokyklos vedėjui J. Mikšui už gražią sveikinimo kalbą vaišių metu.

Visiems mieliems svečiams dalyvausiems bei prisidėjusiems prie mūsų vaišių ir įteikusiems bendrą brangią dovana (automatic movie camera) nuosirdžiausiai ačiū: p.p. Br. Aselskiui, P. I. Giriniam, K. E. Gudinskams, A. I. Juodgalviam, A. B. Juozapavičiams, A. O. Jusiams, O. Kačinskieni, St. Kačinskui, V. O. Keziams, J. Kežinaičiui (Tillsonburg), L. G. Klevams, D. A. Kochankoms, P. St. Labuckams, J. P. Laureckams (Delhi), P. Leilioniui, J. Lekučiai, V. M. Leparskams, J. A. Mikšiams, K. St. Mileriams, B. Z. Orvidams, J. R. Pleiniam, L. A. Plūrams, D. St. Slavinams, J. Br. Staniniam, J. M. Stankams, M. Tarui.

Dar kartą ačiū —
Jadzė ir Antanas Gedrimai

A. a. ONOS GUDINSKAS

vienerių metų mirties prisiminimo proga bus laikomos

šv. Mišios Vilniaus Aušros Vartų bažnyčioje, Hamiltone,

Vasario 27 dieną, seštadienį 10 val. ryto.

Prašome pasimelsti už a. a. Onos vėlę —

Nuliūdę vaikai ir anūkai

Otavo Lietuvių Bendruomenės atžalynas, dalyvavęs Kalėdų eglutės programoje

Fort William, Ont.

SENIAI BEBUVO laikraštį žinutį apie mūsų gyvenimą ir veikimą. O mes dirbame daug pagal savo pajėgas.

Man teko dalyvauti „T. Žiburių“ organizavimo pradžioj atstovaujant moteris. Vėliau, atvykus čia, teko palaikyti ryšius su dr. A. Sapoka, laikraščio redaktoriumi. Jis net neketą kartų klausė mane, ar verta rašyti korespondencijas apie apylinkes, kurios dideliais įvykiais nepasizymi. Vietoje to laikraštį būtų galima spausdinti gerus mokslinius straipsnius. Jis taip pat klausė, ar kas skaito tas apylinkių žinias? Tada aš patį įsitikinau beradysdama žinutes iš mūsų šiaurinės

padangės ir redaktorių įtikinau, kad tos korespondencijos yra reikalingos palaikymui santykių. Laikraštis yra lyg tinklas, kuris sieja mus visus išblaškytus keliuose kontinentuose. Mūsų žmonės skaito tas žinutes ir domisi jomis.

Dabar, beveik po 10 m., man pripuo vėl patikrinti ir pažūrėti ar kas dar tebeskaito ir ar dar tebesidomi žinėlėmis iš mūsų krašto. Taip, kurie skaito mūsų laikraštį, jie pasigėdo ir pradėjo nerimauti, nežinodami kas nutiko. Tai tikrai džiugu, kad rašymas šių korespondencijų nėra tik laiko gaišinimas, nes jos yra skaitomos. Dabar rašysime vėl, nes turime daug ką pasakyti. E. J.

WINDSOR, Ont.

MIRE JURGIS SADAUSKAS vasario 9 d. sulaukęs 54 m. amžiaus. Vėlonis buvo kilęs iš Kauno. Kanadon atvyko 1926 m. Pradžioje dirbo ūkyje Albertos prov., o nuo 1943 m. gyveno Windsor'e ir dirbo Banner Metal b-vė

je. Palaidotas vasario 12 d. iš Windsor'o lietuvių Sv. Kazimiero bažnyčios Mt. Olivet kapinėse, Saginaw, Michig., greta ten jau ankščiau palaidotų jo tėvų. Gyvendamas Windsor'e rėmė lietuvišką veiklą nuo pat Bendruomenės suorganizavimo. V. K.

PADEKA

S.m. vasario 6 d. vakare buvome maloniai nusteibinti mielių draugų ir bičiulių būrio, susirinkusio pagerbti mus 15 metų vedybinę sukakties proga. Nuosirdžiai dėkojame iniciatoriams ir rengėjams p. Romuldai Pleinienei ir p. Eleonai Gudinskienei, daug širdies ir darbo įdėjusioms šią staigmeną ruošiant, ir visiems dalyvausiems bei prisidėjusiems prie taip brangių mūsų įteiktų dovano: p. p. V. S. Bikinams, R. J. Bulioniams, J. O. Deksnams, T. P. Enskaičiams, J. A. Gedrimams, J. P. Giriniam, E. K. Gudinskams, B. A. Juozapavičiams, T. A. Kalmatavičiams, M. Kežinaičiui, V. Kežinaičiui, E. L. Klevams, broliams A. ir L. Leparskams, E. B. Milišiams, K. Mikšui, A. A. Pilipavičiams, R. J. Pleiniam, M. Pliskevičiams, P. Z. Pulianauskams, Z. P. Sakalams, E. K. Simačiams, pa-jaujami J. J. Stanačiams, K. P. Stankevičiams, B. Z. Stonkams, O. J. Stonkams, M. V. Šniuliams, E. B. Sopiams, M. A. Tumačiams, už gėles p. E. Tiknienė ir R. R. Bagdonams ir visiems sveikinuosiems.

Liekame visuomet jums dėkingi —
Marija ir Vytautas Leparskai

Baltų Federacija Kanadoje

Vasario mėn. 9 d. įvyko Baltų Federacijos prezidentų posėdis. Pirmininkavo p. Colango; dalyva-vė estų, latvių ir lietuvių prezidentų nariai. Lietuviams atstovavo J. R. Simanavičius ir dr. M. Anyas. Buvo nutarta šaukti visuotinį Baltų Federacijos susirinkimą š.m. kovo mėn. 17 d., 8 v.v., Estų Namuose, 958 Broadview, Toronte, ir rinkti naują prezidentą, kurį, pagal nusistovėjusią tvarką, šiais metais perima latviai.

Federacijos Moterų Taryba kviečia visus pabaltiečius į kavutę kovo 14 d., 5 v. p.p. naujai parstatytoje latvių bažnyčioje, 200 Balmoral, Toronte. Maloniai prasoma gausiai dalyvauti.

Sekantis deportacijų minėjimas numatomas birželio 14 d., Eaton auditorijoje, College St. Numatyta kvesti garbės kalbėtoju min. pirm. L. B. Pearsoną.

Pirmininkas pranešė, kad pabaltiečiai menininkai gali gauti š.m. rugsėjo arba spalio mėn. dviem savaitėm patalpas savo kūriniais išstatyti. Suinteresuoti menininkai prašomi tartis su pirmininku.

Po einamųjų reikalų vyko ilgėsimas pastarimas, kaip pagyvin-ti pabaltiečių dalyvavimą rengiamuose minėjimuose ir pobūviuose. Iš Moterų Tarybos pusės buvo siūlyta sutrumpinti pirmininko, garbės kalbėtojo ir vyriausybės atstovų kalbas iki galimo minimumo, rezoliucijų nebeskaityti trimis kalbomis, kaip ligi šiol įprasta, bet tik anglų kalba. Buvo pasiūlymų sekantis minėjimus daryti parke arba kvesti žymesnius kalbėtojus, jeigu reikia, net iš užsienio — pvz. buv. senatorių Goldwaterį. Kadangi dabartinio prezidento kadencija baigiasi, nedaryta jokių nutarimų.

CALGARY, Alta.

SUNKIAI SUSIRENKA. — Pastangos surinkti didesnę skaičių sąvųjų į vieną vietą, ruošiant šokių, pamaldas, suėjimus nevisada būna sėkmingos. Reikia manyti, kad be kitų priežasčių, perdažnai kvietimai į organizacijų ar privačių asmenų pobūvius turi tam įtakos. Calgary, atrodo, pakaktų dviejų didesnių suėjimų — rudenį ir žiemą, neskaitant vasaros metu ruošiamų piknikų. Ruošiami šokiai be programos neatneša jokios kultūrinės naudos, o surinkti pinigai vos padengia padarytas išlaidas.

NESUTARIMAI. — Praėjo jau daug laiko, kai vietos lietuviai susijungė organizaciniam darbiui. Calgary Lietuvių Draugija seniau per eilę metų viena atstovavo lietuviams. Jos vadovų dėmesys vien tik vietos reikalams, nenoras įsijungti į bendrus visų lietuvių rūpesčius privertė steigti KL Bendruomenės apylinkę. Mažame lietuvių būrelyje atsirado dvi organizacijos, kurios eilė nebeapsidalinti darbai ir tarpusavyje nesutarti. Toks nuolatinis nesutarimas griauia pastikėjimą vienu kitais, kludo tarpt. lietuvių bei kenkia Lietuvos vardu kitiataučiai aktyv. Reikėtų atstatyti tarpusavį pasitikėjimą ir bandyti išieiti iš susidariusios maišaitės. C.

WELLAND, Ont.

VASARIO 16 buvo iškilmingai paminėta vasario 13 d. Minėjimą atidarė dienai pritaikyta trumpa kalba apylinkės pirmin. A. Viskontas ir programai praversti pakviėte paskutinius metus studijuojantį inžinierį Aloyz Viskontą. Invokacija buvo pakviestas T. B. Mikalauskas, OFM. S. Setkams paskaitos mintys labai atitiko dienos prasmę. Meninė dalį išpildė akordeono mesterė Birutė Bogušytė ir pianu Nijolė Gverdytė. Pasibaigus meninei daliai vyko pasilinksminimas; grojo puikus jaunosios kartos lietuvių Remizavo vadovaujamas orkestras. Daryvavo beveik visi apylinkės nariai.

Apylinkės valdyba nuosirdžiai dėkoja Prof Colborne lietuviams p. Radvilams ir p. Butkams už paaugojimą laimės staliukų. Taip pat nuosirdūs ačiū visiems nariams, aukojusiems fantus bei prisidėjusiems darbu ruošiant minėjimą ir visiems taip gausiai atsilankiusiems.

KLB Wellando apylinkės Valdyba

LIEUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PROF. JONAS SIMOLIUNAS — vienuomenininkas ir valstybininkas mirė vasario 11 d. Racine, Wisc. Daryvo gimė 1878 m. gegužės 21 d. Jusėnų km., Maldutonių vlsč., Panevėžio apskr.

DR. J. PAJAUJIS dėl susilpnėjusios sveikatos atsisakė „Varpo“ red. pareigų. Jo vieton pakviestas Ant. Kučys.

KUN. V. VILKUTAITIS mirė vasario 7 d. Kielevand. Vėlonis buvo 81 m. amžiaus ir paskutiniu metu ilgėsi laiką sirgo, pasitraukęs iš šv. Jurgio par.

A. A. BROLIS SIMONAS KVIET-KUS, MIC, mirė vasario 8 d. Tėvų marionų seminarijoje, Clarendon Hills. Jis gimė 1883 m. vasario 21 d. Viduklės par., Latakų km., Raseinių apskr. Ameriką atvyko 1903 m. Pirmuosius vienuolius įžadus padarė 1942 m., amžiuosius — 1945 m.

M. MARČUKAITIENĖ vasario 8 d. atvyko iš paverptos Lietuvos pas sūnų dr. A. Marčiukaitį, Gillespie, Ill.

MAZ. LIETUVOS LIETUVIŲ DR-JA pasiuntė Vasario 16 gimnazijai paremti \$250 ir imokėjo Pedag. Lituanistikos Institutui \$290 už Donelaičio pasakėdžių išleidimą.

ST. MALĖNIENĖ iš Andover, Mass., išskrido į Perų valstybę, P. Ameriko, kur jos vyras Stepsas dirba Grace Lines popierio išdirbimo firmoje.

PROF. J. STUKAS, Lietuvos Atsiminimų radijo valandos vedėjas Niujorke, iki šiol dirbęs Niujorko un-tė, šiomis dienomis gavo kvietimą dėstyti ir Seton Hall University, So. Orange, N.J.

BR. KVIKLYS, kapitalinio veikalo „Mūsų Lietuva“ autorius, pakviestas į JAV LB Kultūros Fondo v-bą narti „Bibliografijos žinių“ reikalams.

ANR. SNIESKA, iš Brooklyn, N. Y., čia gimęs lietuvis, po prezidentinių rinkimų parąšė laiška JAV viceprezidentui Humphrey, į kurį gavo atskaitą, jog, kol jis bus JAV vyriausybėje, sovietams Lietuvos užgrobumo nepripažins. Lietuva, kaip ir visos valstybės, turi laisvo apsisprendimo teisę.

DETROITO LIET. ŽURN. SKYRIUS išsiskirio naują v-bą: Vl. Mingėla — pirm., Vl. Selenis — vicepirm., St. Sližys — sekr., Alfonsas Nakas — išd., Vl. Pauža — narys ir rev. k-ja: V. Kutkus — pirm., nariais — A. Grinius ir V. Perminas.

Prancūzija

PARYŽIAUS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE pakviesta kovo 14 d. dalyvauti tarpt. folkloro festivalyje Sorbonoje.

PROF. J. BALTRUSAITIS, Lietuvos pasiuntinys Paryžiuje patarėjas, turėjo dviejų valandų pasikalbėjimą su Prancūzijos respublikos prezidentu De Gaulle.

PARYŽIAUS ATEITININKŲ draugovės susirinkimas-pokalbis gildeno lietuvišnius klausimus. Išrinkta nauja valdyba: B. Šlepetytė-Venskuvienė — pirm., M. Gailiūytė — sekr.

TEVAS V. JASKEVICIUS, SJ, Ford-hamo un-to Niujorke profesorius, sausio 26-31 d. lankėsi Paryžiuje. Sausio 31 d. Tėvų jėzuitų koplyčioje atlaikė

pamaldas lietuviams. Iš Paryžiaus jis išvyko į Šveicariją.

B. VENSUKUVIENĖ vasario 14 d. dalyvavo Romoje naujai Europos lietuviams paskirto vyskupo P. Brazio konskrecijos iškilimėse, atstovaudama Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungai (PLKOS), Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijai (UMOFC) ir Prancūzijos ateitininkam.

S. JUDICKAS nuo sausio mėn. pradėjo dirbti Austrų Institute Paryžiuje.

B. MONSTAVICIŪTĖ-SORIANO sugrįžo muzikos studijoms į JAV.

STUD. A. ČESNAITE atvyko iš J. A.V. prancūzų k. studijoms į Paryžių.

P. PUZYNAITE 1964 m. liepos mėn. atvyko iš Lietuvos pas savo motiną L. Puzyrienę, kaip prancūzė, kuri sugrįžo į Prancūziją jau prieš keletą metų. P. Puzyraitė dabar gyvena ir dirba Paryžiuje.

MILDA MEMENAITĖ prieš metus atvykusi studijoms į Paryžių, sausio mėn. baigė „Alliance Française“ prancūzų k. kursą ir išlaikė egzaminus. Dar tęsia baleto studijas.

BRONŪS TRUSAS jau kelinti metai žaidžia „Stade Français“ futbolo komandoje ir treniruoja to paties klubo jaunuosius žaidėjus.

GUY KAVALIUSKAS įstojo į Prancūzijos lietuvių tautinių šokių grupę.

Vokietija

ALBERTAS STASIUKYNAS po 7 metų studijų Vak. Vokietijoje gavo technikos inž. diplomą.

MIUNCHENĖ sausio 29 d. Lietuvi

Naujųjų kanadiečių teatras Toronto pasirodęs vaidinti esto autorius E. Wilde komediją "The Kratt" viešosios bibliotekos salėje (College ir St. George) kovo 2—7 vakarais 8.30 v. Iš kairės: Jeno Lombi, vengras; Anja Gustafsson, suomė; Ausma Sungalis, latvė; Oill Butler, kanadietė; Henry Pukitis, latvis; Elsa Ziverts, latvė.

Svabaitės "Vynuogės ir kaktusai"

JURGIS GLIAUDA

Jau senokai pasirodė Julijos Svabaitės pirmasis poezijos rinkinys "Vynuogės ir kaktusai". Kaip dera literatūrinį vertinimą tradicijai, pirma knyga, kaip pirmas kūdikio žodis, sentimentalai pradžina artimuosius ir... tik tiek. Iš pirmosios knygos nei kritika, nei skaitytojai nesugeba, nei stengiasi surasti autorių savo veido. Galbūt gyvenimo praktikoje įtikino, kad tik pavienės pirmosios knygos sudaro literatūrinį autorės veidą. Ir dar daugiau: kartais tik pirmosios ir vienintelės knygos autorius įrežia savo vardą į literatūrą.

Julijos Svabaitės eilių rinkinys "Vynuogės ir kaktusai", yra padabintas irgi beveik debiutuojančios dailininkės M. Ambrozaitienės pieštu viršeliu.

Tai eilių rinkinys, kur suskirstymas skiriasi visi nebūtinai, o greičiau net dirbtinis, — yra parašytas vientisumo ženkle. Ir kas yra vienijančio pvz. Edgar Lee Masters "Spoon River Anthology" ar Charles Baudelaire "Les Fleurs du Mal" rinkiniuose? Tai yra vientisinės knygos. Lyg laužai, kuriuose paskiri gabalai, be liepsnos kraujo, jungiasi į vieną liepsnos srovę. Panašų vaizdą randame Julijos Svabaitės pirmoje knygoje. Uždėti definicijai bendriniam eilių minties vaizdai būti rizikingas ir gal net nesąžiningas bandymas paženklinėti knygą vientisinės idėjos deklaracija. Šia prasme eilėraščių nedaras to išpuošio. Bet rinkinio bendras vaizdas, nuolatinis susidūrimas kaktomūša su desperacija, mažosios tiesos, išsakytos didelio apmaudo ženklu, ir tas stiebimas kancioje rasti džiugės... visa tai padaro Julijos Svabaitės debiutinį eilių rinkinį neįprastai šviežią, idomų. Tai padaro knygą literatūrinę naujieną.

Apsupk mane kvėpėjimu erškėčių, Saldžio vėnimo krūtinę man sužeisk — Skausmo lietaus nuplauta aš spindėsiu žmogaus kancioje nežemiškai gražiai. (psl. 12)

Tai subtilūs savo išraiškos gilejimo kancios apsaugimo žodžiai. Čia atsispindi Baudelaire "Remords posthume" kapinėse drąsa, tik dar subtiliau, nes jaudžia religinės aukos prasme.

Pirmojo pasimatymo motyve taip išdrąsiai suskamba nepaprasta gaida, religinio šventumo atplazdėjimas, kuris staiga gesina burti ir pasimatanciuosius priešpastato prieš Būtį. (psl. 26). Sunkoka sulieti poeziją su religinės etikos traktatais, nes jau poezijos prigimtis reikalauja reikalaus žemės sulčių, jos kraujo, džiaugsmų ar apmaudo; poetinis krautis tada būna svaresnis, kai ir praktiškai "Sturm und Drang" klausimai lieka tik iškelti, bet ne atsakyti. Julija Svabaitė tik retai paklysta tame labirinte. Kaip ir Leonardas Andriejus, ji sustoja pusiau — atsakyme. Ji sustoja čia ne aptartiname žodyje, bet nujausime, dažnai tik prašyme, ir neretai nežinioje.

Puiksnės jos eilės yra tos, kur tas katarsis, kurį ji sumanią apreiškė knygos motto ketureilėje iš J. Aisčio, prasiiveržia visu savo neribotu gaivalingumu ir įgalina ją vaizduojamai aplinkai ir su tuo susijusiai nuotakai suteikti reto grožio demonišku žavumu spindinčių akordų.

Ir aš grįžti į naktį klaukiau — Ji man viena tegu čia grois, Ir kaus stulpai, jų vielos svaigis ten Siltnos hieniškuos nasruos. Piktas naktis, kaip reta būna, Dangus įkaitęs nuo andros. Ir drėgnas virpa žemės kūnas.

Tirštos tamstėjantios garuos Prasmengs muzika baisi — Juodųjų paukščių klegesys... (psl. 63)

Su pabrėžiančiu mostu pavaiduojame čia didesnę to eilėraščio

dali ("Australijos naktis"), nes tai galbūt ir yra viso Svabaitės gaivališko branduolys. Savo rinkinyje poetė paliečia keletą temų, kaip tėvo adoracija, motinos išgyvenimai ir t. t. Pvz. jos eilės "Neapviliu" (psl. 37) mes laikom daugiau deklaratyvumu. Familiariškumas su Dievu, toks jau būvęs dažnas ankstyvesniuose V. Slaito eilėraščiuose, čia lyg sugrįžta visu savo atvirumu. Jos rinkinio skyrius "Motinių laisvė" sužavės ir pravirkdys dažną motiną. Jame mes randame nuostabų įsijautimą, atvirumą, bet jam, tam skyrui toli iki "Australija, Australija" skyriaus, kur lyg spindėte spindė susitikimas ne tik su svetimais, bet su svetimais dievais — rusiais, nepermaidaujamais, su demonais. Realioji ir blankioji Australijos buitis čia transformuota į abstraktumą, į demoną, į pasaulį, kuris parbloš-

Lietuvių žurnalas kitataučiams

Dabartinė pasaulio politinė padėtis verčia galvoti, kad Lietuvai laisvės atgavimas dar gali būti tolimas, nes giedresni ar palankesni prosvaisių vis nesimato. Kieta ir šiandien nepakeičiama realybė primygtinai rodo, kad kova dėl Lietuvos laisvės gali būti ilga. Todėl šiandien itin svarbu, kad Lietuvos ir lietuvių vardas nebūtų pasaulio opinijos užmirštas, kad kiek galint daugiau apie mus ir lietuviškus reikalus būtų kalbama įtakinguose Vakarų sluogsnuose. Ne kieno kito, bet mūsų pačių, lietuviškosios išeivijos, pareiga kiekvieno būdu siekti, kad apie Lietuvą ir lietuvių svetimieji būtų periodiškai informuojami. Šiame darbe itin vertinga vaga verčia mūsų akademinio jaunimo pastangomis anglų kalba leidžiamas "Lituanus" žurnalas. Apie jo naudą ar prasmę mūsų tarpe nėra dviejų nuomonių: visi sutinka, kad tokio pobūdžio leidinys yra būtinas. Bet keista, kad iki šiol "Lituanus" neturi pastovaus materialinio pagrindo. Žurnalo leidėjai kiekvienais metais turi jausti netikrumą ar net ir beviltiškumą, vis baimintis, kad kiekvienas žurnalo numeris gali būti ir paskutinis. Todėl pilnai suprantamas "Lituanus" Fondo užsimojimas kiekvienais metais skelbti žurnalo platinimo, prenumeratorių verbavimo ir aukų rinkimo vaju. Ir šiais metais vajuas vykdytoja — Lietuvių Studentų Sąjunga — sudarė centrinį vajuas komitetą, kuris šiuo ir kreipiasi į visą lietuviškąją visuomenę, prašydamas moralinės ir materialinės paramos "Lituanus" žurnalo leidimui užtikrinti.

Kovo mėnuo skelbiamas "Lituanus" prenumeratorių ir aukų rinkimo mėnesiu. Tuo metu studentijos atstovai aplankys kiek galint daugiau tautiečių, prašydami juos tapti "Lituanus" prenumeratorių ir aukotojų. Aukos yra reikalingos apmokėti tiems žurnalo egzemplioriams, kurie nemokamai yra siunčiami mokslineis įstaigoms, visuomenės ir politiniams darbuotojams, draugų valstybių diplomatinėms misijoms ir viešosios opinijos formavimo institucijoms. Jei mūsų tarpe pasisektų surinkti apie 4.000 prenumeratorių, nereikėtų skelbti jokių atskirų aukų rinkimo vaju ir žurnalas galėtų būti reguliariai leidžiamas mums reikalingu 7.000 egz. tiražu.

Vajuas komitetas tikisi, kad šis kreipimasis bus visų mūsų tautiečių supiramas ir palankiai įvertintas.

"Lituanus" vajuas centrinis komitetas

kia ir naikina savo svetimumu. Tas Svabaitės su pirmais rinkinio puslapiais apsišviečia ekstatizinis, egocentris gaivališkas, vis tolydžio augdamas, savo viršūnę pasiekia (ir čia visai logiškai) tada, kai per gyvenimo kancio takus prisitartinama prie svetimų dievų ir jų rūšių šventovių. Lyg užsimerkusi prieš naujo vaizdo klaukumą, autorė mėgina šauktis mirazų — Arimuos, Tėvo dainą, Tėvo dvasia — šauktis savojo Dievo.

Katarsis atskamba paskutiniiais akordais: Aš savo džiaugsmą I tavo rankas Raudodama užkasiau... (psl. 96)

Tas gaivališkas, toli gražu ne moteriškai sentimentalus, išperka spragas, kurios vienam kitam puslapyje atrandamos, išsiūrint tik labai priekabia. Apie tas spragas neverta nė kalbėti aki-vaizdoje bendro išpuošio, tokio našaus mąstysenai, kurį Svabaitė sukėlė savo "Vynuogėmis ir kaktusais".

Julija Svabaitė, VYNUOGĖS IR KAKTUSAI. Išeido Lietuviškos Knygos Klubas Čikagoje. Kaina 2 dol.

Stasio Ylos "Dievas sutemose"

ANDRIUS BALTINIS

(Tėsinys iš pr. numerio)

Pirmosios rūšies religiniai sunkumai kyla iš negalėjimo suderinti kaikiurių religinių tiesų ir Sv. Rašto posakių su moderniuoju mokslu. Būdingas tam ginčas tarp A. Jakšto - Dambrausko ir V. Cepinskio. Cepinskis negalėjo suderinti "Didžiosios Realybės" su krikščioniškuoju Dievu, fizikos dangaus su religiniu dangumi ir filosofinio tikėjimo su religiniu tikėjimu. A. Jakštas nepasmerkė šio Cepinskio "racionalizmo", nes žinojo, kad tokia yra žmogaus prigimtis, kad jis visuose savo išsivysymo tarpsniuose yra mąstytojas, kad nustojęs mąstyti, jis nustos būti ir žmogumi. Tačiau žmogaus nesudaro tik protas. Nei vienas rimtas mūsų dienų psichologas netvirtina, kad žmogaus prigimtis būtų tokia, kad jo protas prieštarautų kitoms jo dvasios galioms, pvz., jausmams ir intuicijai, priešingai, žmogų dabar žiūrime kaip į sudėtingą dvasios galių visumą, kuriame atskiri psichiški momentai turi būti suderintoj pusiausvyroje. Taigi, būti religinio proto ištikimam, nereikia kokio nors žmogaus iškrypimo.

Prie šių bendrųjų sunkumų prisideda sunkumai, kurie kyla iš religinio lietuvių gyvenimo. Jų yra trys rūšys. Mes, pagal mūsų istorikų nuomonę, buvome krikščionybė buvo mums prievarta primesta, negalėjome savo religijos kurti patys, nes pradžioje mūsų religijos atstovai buvo svetimtaučiai, ir mūsų religinė - liturgi- nės kalba ir net giesmių melodijos buvo labai atsilikusios netobulos.

Sie visi istoriniai įvykiai neišvengiamai veikia ir veikia mūsų inteligentių religinį gyvenimą, mūsų krikščionybę. Ji pas mus nebuvo gili. Iš šios padėties pabėgti bandydami vieni nutautėjo, perėjo į kitas tautas, antri stengėsi atgaivinti senovės lietuvių religiją, senovės dievus. Apie juos autorius kalba skyriuje "Pagonybės nostalgia ar iliuzija?" Ten autorius tarp kitų tvirtinimų labai teisingai sako, kad daugelis nusigrežė nuo krikščionybės, nes ji nusigrežė nuo tautos ir net ją išdavusi (193 p.).

4. Knygos vertė

Baigiant šias mintis apie lietuvių religinius sunkumus, jų lūžius ir atsivertimus, išdėstytus "Dievas sutemose" knygoje, galima tvirtinti, kad visi šie sunkumai kyla iš vienos ir tos pačios šaknies. Tai yra mūsų tautos istorija. Istoriniai įvykiai ir sąryšiai buvo tvirtesni už mūsų gerus norus ir troškimus. Šie įvykiai buvo tokie, kad mes buvome krikščionijai "ugnimi ir kardu", arba bent mūsų tautos sąmonėnė įėjo, kad krikščionybė priėmimas grėsė mūsų tautos laisvei. Istorinės sąlygos buvo tokios, kad mes patys negalėjome savo religinio gyvenimo ugdyti, kad ji trūkdė tiek mūsų pavergejai, tiek iš jų universitetų ateinantai ateistinė dvasia. Taip susidarė mūsų dabartinė religinė padėtis. Tai yra nemaloni padėtis, su kuria susipažinome. Bet dar nemaloniau būtų jos nematyti.

Prof. Stasys Yla knygoje "Dievas sutemose" mums parodė šią padėtį, mūsų religinius sunkumus ir jų priežastis. Knyga yra religinė, psichologinė ir teologinė. Religinė ji ten, kur autorius leidžia kalbėti patiems žmonėms, turintiems religinius sunkumus. Psichologinė ji ten, kur autorius šiuos sunkumus psichologiškai pagrindžia. Teologinė ji ten, kur autorius, ypač skyrių pradžioje, aptaria religinius sunkumus ir jų priežastis.

Skaitant knygą kaip gali kilti ir nemalonių jausmų, kuriuos jis gali nukreipti į patį knygos autorių, nors tam ir nėra jokio pagrindo pačioje dalyko sąrangoje.

Autorius rašė apie lietuvių religinius sunkumus labai objektyviai, giliai išvelgdamas į žmonių religinius pergyvenimus ir trokšdamas svyrtojantiems padėti. Nežiūrint į jo iškeltus mūsų religinio gyvenimo lūžius, jis randa lietuvių tarpe giliai ištikimusių tikrą krikščionių geriausią šio žodžio prasmę. Bet jis randa jį tarpe daug garbingų žmonių, kuriuos didžiai vertina, bet kurie nieko nenori girdėti apie krikščioniškąjį tikėjimą, tačiau tam tikrų gyvenimo sąlygų ir atitinkamų asmenų paveikti, nugalėti Dievo sutemas savyje ir išvysta

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LEONAS RASLAVICIUS, čikagiešis, LB Kultūros Fondo vicepirma, buvo nuskrūdes į Vašingtoną, D.C., kur su akt. H. Kačinsku tarėsi K. Donelaičio "Metų" plokštelės įkalbėjimo reikalą. L. Raslavičius, kaip oro linijos United Airlines tarnautojas, turi teisę nemokamai pasinaudoti lėktuvais, ir šį kartą jis atliko gražią paslaugą LB institucijai.

PROF. V. BIRZISKOS "Aleksandryno" III t. jau baigiamas spausdinti.

POETO VYT. MACERNIO 20 metų mirties sukakties minėjimas rengiamas kovo 21 d. Carnegie Endowment salėje Manhattane.

SOL. ARNOLDAS VOKIETAITIS priimtas į Metropolitan Opera National Co. Jis ilgai dainavo City Center operoje.

"PALIK ASARAS MASKVOJE", Barboros Armonienės knyga, kelio- mis laidomis išleista angliškai (Leave Your Tears in Moscow) ir išversta į septynias kitas kalbas, jau atspausdinta ir lietuviškai. Išeido "Vilties" leidykla.

ALBERTAS STANEIKA, dailininkas ir diplomatas, mirė beveik prieš trejus metus. Vasario 23 d. mirties sukakties proga, dailiniko žmona dr. M. Staneikienė, padedama F. Andriūno ir kt. dailininko draugų, Wyncote, Pa., ruošia pomirtinę dail. A. Staneikos kūrinių parodą, Vasario 24 d. buvo pamaldos už mirusįjį ir paminklo atidengimas West Laurell Hill kapinėse, Philadelphijos, Pa., priemiestyje.

SUSIDOMETA ŽURNALIZMO PROBLEMOMIS. Jaunosios kartos diskusijų ratelis vasario 12 d. dail. K. Zoromskio studijoje, Manhattane, N.Y., suruošė simpoziumą apie lietuvių žurnalizmo problemas. Dalyvavo: V. Rastenis, St. Goštautas, dirbęs UPI žinių agentūroje, Rasa Gustaitytė, dirbanti "Washington Post" redakcijoje, V. Valaitis, žinomas foto žurnalistas ir kt.

J. MINELGOS eilėraščių knyga "Labas rytas, vovė" jau išspausdinta ofsetu. Leidėjas — Kultūros Fondas. Leidinys iliustruotas K. Veselkos keturių spalvų piešiniais. Pr. AL

Jo Sviesą. Knygoje įtikinančiai parodyta, kad Kristaus Evangelija, tinkamai skelbiama ir gyvenimo paliudyta, yra jėga, kuri nugalina visas kliūtis ir paverčia visas sirdis.

Stasys Yla, DIEVAS SUTEMOSE. Religiniai liūčiai lietuvių gyvenime. Išeido "Tėviškės Žiburiai" Toronto 1964 m. 329 psl. Kaina \$3.00.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ SOKIŲ Instituto nariai ruošia programą tautinių sokių ratelių vadovų kursams. Jau paruošta naujų sokių ir žaidimų aprašymų, kurie bus perduodami kursantams. Kursai prasidės 1965 m. birželio 13 d. ir truks dvi savaites. Norintieji kursuose dalyvauti registruojasi JAV LB centro valdybos sekr. adresu — Kostas Januška, 2646 West 71st St., Chicago, Illinois 60629, USA.

JAV LB SVIETIMO TARYBOS organizuotos sritinės mokytojų konferencijos Čikagoje ir Niujorke praėjo su dideliu pasisekimu. Dabar Svetimo Taryba intensyviai ruošiasi įvykdyti tuos uždavinius, kurie konferencijose buvo išdiskutuoti ir aptarti. Be to, Svetimo Taryba tikisi iki kitų mokslo metų pradžios paruošti visus lituanistinės mokyklos reikalingus vadovėlius. Svetimo Tarybos pristatytus ir patvirtintus vadovėlius leidžia JAV LB Kultūros Fondas.

JAUNIMO LITERATŪROS PREMIJOS KOMISIJA. — Jaunimo literatūros veikalams, išleistiems 1964 m. ar rankraščiuje tebesantiems, pristatytoms Svetimo Tarybai iki š. m. balandžio mėn. 1 d. Lietuvių Fondo skiriamai premijai vertintojų komisijon suktu įteiti: poetas K. Bradūnas, rašyt. B. Babrauskas — Lietuvių Fondo atstovas, rašyt. C. Grincevičius — Cice-ro augštesnės lituanistinės mokyklos direktorius ir mokytojai — J. Placius ir J. Juozėvičiūtė — jaunosios kartos atstovė

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENES centro valdyba Pasaulio Lietuvių Archyvo lentynoms įrengti vėl paskyrė \$150. Jau ketvirtį metų archyvo išlaikymo finansinė našta tenka JAV LB centro valdybai, kurios finansiniai ištekliai riboti. Ji labai reikalinga visos lietuvių visuomenės paramos. Aukos archyvo išlaikymui siųsti centro valdybos išdėdinti: Mečys Simkus, 4259 So. Maplewood, Chicago, Illinois 60632, USA.

Okupuotoj Lietuvoj

PROF. PR. MAŽYLIS paminėjo 80 metų amžių sukaktį. Nuo 1922 m. jis vadovavo Kauno un-to akušerijos-ginekologijos katedrai, o šiuo metu yra Kauno medicinos instituto ginekologijos katedros vedėjas. 1947 m. jo pastangomis prie Kauno medicinos mokslineis draugijos buvo įsteigta akušerijos-ginekologijos sekcija. Kaip gabus chirurgas jis yra patobulines eilę operacijas metodu ir įvedęs naujų. Už nuopelnus medicinali jis išrinktas Latvijos akušerijos-ginekologijos mokslineis draugijos garbės nariu. Didelis jubilato nuopelnas — naujų kadru paruošimas: 10 jo buvusių mokinių yra apgynę disertacijas ir gavę medicinos mokslo kandidato laipsnį, 5 turi doko- cento vardą ir tęsia profesoriaus pradėtą darbą mokslineje srityje.

E. MIEZELAICIO poezijos kūrinių įsidėjo Tokijo mieste leidžiamas žurnalas "Tarybinė Literatūra". Šis japonams skiriamas žurnalas taipogi pateikia keletą dail. S. Krasausko graviūrų.

VYTAUTAS STANIONIS su spalvotų nuotraukų ciklu "Harmonija" dalyvauja Jaltos surengtoje foto darbų parodoje. Profesinio pripažinimo jis yra susilaukęs savo nuotraukomis albumuose "Dainava", "Nemuno vingiai", "Alytus" ir kt.

AKVARELIS PARODA surengta Vilniuje. Pr. metais akvarelistus į krūvą subūrė prof. P. Aleksandravičius. Ši paroda ir yra jų bendrų pastangų vaisius. Lankytojų dėmesio centre — P. Stausko sukurti akvareliniai portretai, A. Savicko "Vėjuota diena", "Vai- kas ir gėlės", N. Petrulio "Tėviškeje", I. Budrio akvarelinė perkeltos Vilniaus senamiesčio gatvės. Parodoje yra išstatyti ir pr. metais mirusio skulpt. Juozo Mikėno akvarelių — natūrmortų, Lietuvos ir Egipto vaizdų.

ALDONA DVARIONAITĖ, jaunosios kartos pianistė, koncertavo Vilniuje. Į programą buvo įtraukti sudėtingi F. Schuberto, J. Brahmsio, K. Si-manovskio kūriniai, jauno lietuvių kompozitoriaus L. Povilaicio sonata. Virš programos pianistė pateikė B. Dvariono fortepinones miniatiūras. A. Dvarionaitė yra baigusi Vilniaus dešimtmetę muzikos mokyklą 1956 m. Pasitobulinti ji buvo išsiųsta į Maskvą. Jos skambinime jaučiamas nuosir-dumas ir temperamentinga interpretacija, tačiau ji dar nevisada išlaiko minties vientisumą.

SOL. JONAS STASIŪNAS pirmą kartą atliko G. Verdi operoje "Rigo- letto" pagrindinį Rigoletto vaidmenį. Dainininko muzikinius laimėjimus liudija šį kontinentą pasiekusios plokštelės. Recenzentas K. Kaveckas taipogi giria ir jo vaidybinius duomenis, nors iki 1944 m. jį, deja, Kauno teatrate neteko matyti. Kiti spektaklio dalyviai: hercožas — V. Cesas, Džilda — E. Čiudakova, Sparafuile — A. Lietuvnikas, Madalena — I. Jasūnaitė, Džiovana — B. Almatytė, Spektaklio dirigentas — R. Geniušas.

ALBINA MAKONAITĖ, viena giliausių jaunosios kartos grafių, šiuo metu iliustruoja "Baladę apie Ievą" iš J. Marcinkevičiaus poemos "Divide-simtas pavasaris". "Svyturio" žurnalui N. Metų proga ji pareiškė: "Man be galo patinka liaudies dainos. Nuo pat vaikystės esu su jomis susaugusi. Prisimenu, kaip piemenaudama dainuodavau nuostabių žodžių: "Oi, tu Ieva Ieva, ko nežydi žiemutė!" Taigi neatsitiktinai mano dėmesį patraukė "Baladė apie Ievą". Dirbu linoleume."

V. Kd.

Mokykimės

angliškai arba prancūziškai

Nieko nėra Jums svarbiau kaip išmokti kiek galima greičiau ir tobuliau tos bendruomenės kalbą, kurioje gyvenate, t.y. išmokti angliškai arba prancūziškai. Tai yra gyvybinis uždavinys Jūsų pasisekimui ir laimei Kanadoje.

ŠTAI KELETAS TO PAGRINDINIŲ PRIEŽASČIŲ:

- Išmokdami angliškai arba prancūziškai, Jūs lengviau įsigysite draugų, sėkmingiau atliksite reikalus krautuvėse ir įstaigose ir pasinaudosite visu tuo, ką teikia Jums bendruomenė kaip savo nariui.
- Jeigu mokate angliškai arba prancūziškai, Jūsų kvalifikacijos ir patirtis turės didesnę vertę darbdaviui.
- Daugelyje darbo sričių tarnybinis paaugstinimas žymia dalimi priklauso nuo sugebėjimo sklandžiai kalbėti, skaityti ir rašyti angliškai arba prancūziškai.
- Jeigu mokate angliškai arba prancūziškai, lengviau pasinaudosite techniniais kursais, skirtais pagerinti Jūsų darbo sugebėjimui.
- Jūs turite mokėti pakankamai angliškai arba prancūziškai, kad galėtumėte tapti Kanados piliečiu.

Anglų arba prancūzų kalbos vakariniai kursai rengiami beveik kiekvienoje bendruomenėje.

Informaciją gauti kreipkitės į vietinės mokyklos vedėją, artimiausią pilietybės bei imigracijos tarnautoją, Jūsų kunigą bei pastorių ar į šio laikraščio redakciją.

Kodėl neįsiregistruoti šiandien?

René Tremblay

René Tremblay, Pilietybės ir Imigracijos Ministeris

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit
V. BAČENAS Visais kelių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.
Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIROS SUDETTES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobilai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, slėgiškos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobilių padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenant ne Toronto, prašome savo siuntinius išsiųsti per mūsų patarnavimą ir ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų prašymą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turite nekilniųjų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mes patarnausime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarnauti atklytę.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.
849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. RO 3-2032 P. JONIKAS

Lietuvius LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

71 BEATY AVE. TORONTO TEL. LE 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems palaimu ir pristatui namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorus ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių technika.

T.V. antenos statomos ir taisomos. Parduodame varštas ir naujas T.V. ir Hi-Fi. Sav. R. STASIULIS

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi 1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Pritęsus specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

yra vienas greičiausiai augančių visoje Kanadoje.

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10-130 ir 430-7
Antr. 10-130
Treč. uždarytas
Ketv. 10-130 ir 430-7
Penkt. 10-130 ir 430-8
Šešt. 9-12
Sėkm. 930-1

Pirmas milijonas pasiekta per 20 mėnesių.
Už indėlius mokamos augščiausios palūkanos — 4½% - 5%.
Asmeninės pask. — 7%
Mortgicijų pask. — 6½%
Priedo visi taupytiniai gauna nemokamą gyvybės apdraudą.

999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. LE 2-3400

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelią, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

PLUMBING and HEATING
J. LISIAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE 2-5191

VISU RŪSIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAIŠYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"
Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE 2-8723

Už sutapus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas - mortgicijus — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydžiu, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadieniais; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

SKAITYTOJAI PASISAKO**DUOTI AR NEDUOTI?**

Bešališkas stebėtojas pasakys, kad mūsų parapijos nėra vien religinės bendruomenės. Jos yra drauge ir tautinės bendruomenės. Šis faktas yra tiek ryškus, kad nereikalingas jokių įrodymų. Įmagine puz. Toronto, Sv. Jono Kr. parapija nuo pat pradžių atėjo į pagalbą patalpomis "Tėvishės Žiburiams", kurie reguliariai aplanko viso krašto lietuvius. Koks skurdus būtų gyvenimas be savo laikraščio! Toliau — tautinės kapinės, vaikų stovykla ir t.t.

Gausiausia Toronto, o galbūt ir visoje Kanadoje, yra Tėvų pranciškonų parapija. Jos vykdomi darbai yra taip pat dideli. Kaip šiandien išsiverstume be pulkios salės, kokią turime Toronto? Kur dingtų jaunimas, kuris būriais aplink spiečiasi? Kur vykėtų mūsų mūšėjimai, susirinkimai, parengimai ir t.t.? Kai reikia praversti piniginę rinklavinę, kaip pvz. Toronto apyl. Bendruomenės solidarumo įnašų, kur eisi, jei ne į Prisiškėlimo parapijos prieangį? Nugalima skystis, kad bloga vieta. Šiomis dienomis Bendruomenė be didelių pastangų susirinko arti \$1000. Nepaminėjau labai svarbaus dalyko, tai skaitų, studentų ir sportininkų organizacijų, kurios yra viso Toronto lietuvių pažiba ir kurios šioje parapijoje turi savo būstines. Tokiais dalykais turėtų rūpintis ne kunigai, o t. v. a. Bendruomenė ar šiaip patrijotinės organizacijos. Kitas neabejotinas faktas yra tas, kad Toronto liet. parapijos nesiriboja vien savo nariais. Niekas prie jų parapijų pastatų durų neklausia, ar esi parapijietis ir prisidėjęs savo doleriu prie pastato atsiradimo. Visi gražiai telpame be parapijinių ir net tikybinių ar netikybinių skirtumų. Gyvenimas nestovi vietoje. Toji miela Prisiškėlimo salė ir kavinė imia darytis perankta. Reikia plėstis, reikia naujų patalpų.

Siais metais kaip tik yra užsima pastatyti naujas pastatas t. v. a. parapijos namai. Jų didžioji dalis bus skirta visuomeniniams reikalingams. Parapijos namais, panašiai kaip didžioji sale, naudosis visi Toronto lietuviai, ypač priaugę šioje karto.

Dideliems darbams reikia didelių pastangų ir didesnių aukos. Todėl kreipiamasi į visus lietuvius paremti šią statybą. Simtai rinkėjų vaikščioja iš namų į namus. Nemalonūs darbas prašyti. Reikalinga tačiau yra gyvybinis, todėl neužtrenkime jiems durų. V.S.

TAISYTI REIKALAI TORONTE

Torontas — didžiausioji Kanados Liet. Bendruomenės apylinkė per pirmąjį dešimtmetį veikė patenkintam, bet pastaruoju metu kiti palio.

Cia pridėdama lentelę parodo Toronto apylinkės visą vaizdą: vadovavimą, lėšų teikimą, bendrą lėšų apyvartą ir surinktus solidarumo įnašus.

metai	pirmininkas	izdininkas	bendr. pajamos solid in.
1953	J. Beržinskas	Inž. J. Jasinevičius	2475 520
1954	J. R. Simanavičius	Inž. S. Salkauskis	3745 416
1955	J. R. Simanavičius	Inž. P. Lelis	2827 927
1956	J. R. Simanavičius	J. Dvilaitis	2824 574
1957	J. R. Simanavičius	Inž. P. Lelis	3082 1564
1958	J. R. Simanavičius	Inž. P. Lelis	3432 868
1959	J. Senkus, L. Tamošauskas	S. Dabkus	1817 592
1960	J. R. Simanavičius	V. Bačėnas	3810 215
1961	S. Juozapavičius	J. Mažeika	2747 1232
1962	J. R. Simanavičius	J. Mažeika ir M. Abromaitis	2415 1212
1963	Dr. J. Matulionytė	M. Abromaitis	2030 474
1964	Inž. E. Čuplinskas	M. Abromaitis	1055 86

Toronto apylinkė tvarkosi ir renka vykdomuosius organus pagal "KLB Apylinkių Tarybų sudarymo taisykles", priimtas kr. tarybos 1954 m. Atgal šį nuostatą, organizacijos, kurios nori dalyvauti apyl. taryboje sprendžiamu balsu, turi kasmet registruotis ir mokėti nario mokesį \$10. Atrodo, tai labai logiškas nuostatas, duodąs organizacijai teisę spręsti vietos reikalus, bet kartu reikalauja ir pareigos bei atsakomybės. Tas nuostatas niekuomet nebuvo pakeistas ir jis tebeveikia, bet vėlesnės valdybos jį užmiršo ir jo nebevykdė. Apyl. taryboje ateina ir išeina kas nori be jokios registracijos ir be atsakomybės. Dėlto apyl. tarybos autoritetas sumažėjo ir nustatyta tvarka paėjo. Anksčiau organizacijos mokojo po \$10 ir veržėsi į tarybos posėdžių salę, o dabar, kai viskas nemokamai duodama ir net vašės padaromos posėdžių metu, tai organizacijų atstovus sunku prisipažinti, nes nebėra susidomėjimo. Kartais apyl. taryboje nėra net ko svarstyti, o tik pasikalbama prie vėsių stalo, kaip kokiame pobūvyje. Paprastai reikalai pakrinka, kai nesilaikoma nustatytų taisyklių bei normų. Jei kas yra negerai nuostatuose, tai reikia juos nustatyti tvarka pakeisti. Šių metų apyl. valdybos pirmas žingsnis yra

sutvarkyti B-nės atstovavimą per apyl. tarybą, suregistruoti organizacijas ir atstatyti B-nės reikalus ir tikras vėžes.

Nors iš 1963 m. valdybos perimtas geras palikimas \$925, bet iš jų nepasiekiama nieko kr. valdybai. (Iš šių pinigų paskirtos sumos tik šeštad. mokyklai, chorui, taut. šokių ir sporto org.) Kitokių pajamų valdyba beveik neturėjo, išsiskyrus \$86 įmokėtus bankuose solid. įnašų. Ruošti trys parengimai irgi nedavė jokio pelno. Praeity metų valdybos negalavimai atsirado dėlto, kad du svarbūs pareigūnai — izdininkas ir sekretorius negalėjo eiti pareigų, o pirmininkas buvo ilgęsi laiką išvykęs. Pirmininko prašomas, sutikau perimti izdininko pareigas, kad pirmiausia būtų padaryta atsakomybė. Perėmęs išd. š. m. sausio 2 d., radau \$269 ("Paramos" bankelyje) ir \$350 neapmokėtų sąskaitų. Surinkus greit solidarumo įnašų didesnę sumą, visos skolos tapo išlygintos ir kr. valdybai pasiūsta \$100 avansas. Tokių vargų gali pasitaikyti kiekvienoje apylinkėje, pagyvinus veiklą jos greit pranyksta. Apylinkė yra pagrindinis B-nės elementas, kuriuo remiasi visa Liet. B-nė įskaitant ir Pasaulio LB valdybą. Todėl apylinkių veiklos stiprinimui turime kreipti daugiau dėmesio. P. Lelis

Norėdami atsikviesti gimines, sužadėtines ar kitus asmenis iš Lenkijos ar kitų kraštų, kreipkitės į

J. Kazimierą Michalski

347 BAY ST. TORONTO, II AUGUSTAS, KAMB. 210, TEL. 368-9430
Taip pat patarnauju vertimų, notarizavimo ir kelių bilietų reikalais.

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NEILAIMINGŲ ATSIKILKŲ • VAGYSTIŲ • VERSLO • LIGOS • BONDŲ • GYDYTOJŲ • VIZITŲ • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLŲ TAUPYMAS • MĖNESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŲ AGENTŪRA
MEMBER LVA
(13 METŲ PATIRTIS)
7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elegantiškas valymas. Sutaisau iširusius gaisrų ir pragiedintus kilimus.
P. KARALINAS.
Skambinkite LE 3-4912.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montreal, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE 4-1403

ATOM ELECTRIC

ELEKTROS RANGOVAS
A. CEPONIS
Visi elektros darbai
Tel. 532-3408. Namų RO. 6-8372

WALDI

859 COLLEGE ST. TEL. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV
Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.
TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

Sutaupų investavimo galimybės

ARŪNAS P. STOSIUS

JAV ir Kanadoje yra įvairių investavimo būdų, kuriuos žmonės pasirenka savo nuostatai. Vienas pirmųjų eilėje investavimo saugumo ir pasitenkinimo mažesniems palūkanoms, kiti mėgsta didesnes palūkanas ir nebijo rizikuoti.

Vienas gana saugus, patikimas ir pelningas investavimo būdas, kuris lietuviams dar mažai žinomas, tai vadinami "Mutual Funds". Pirmasis toks savitarpio fondas buvo įsteigtas JAV, Bostone, Man., prieš 30 metų. Jo tikslas buvo padėti vidutinio finansinio pajėgumo žmonėms: sutelkti jų sutaupus į vieną fondą ir pritaikyti trustee — patikėjimo principą, t. y. rūpintis pelningu sutaupų investavimu pramonėje, bankų akcijose ir pan. Tokiu būdu bendrovės vadovybė tarpininkauja žmonėms, norintiems pelningai investuoti prieinamomis sąlygomis. Tokių tarpusavio fondų S. Amerikoje yra jau 111.

Skirtumą tarp sutaupų laikymo banke ir savitarpio investavimo fonde teparodo šis pavyzdys. Sakysime, du tautiečiai 1946 m. sausio 1 d. įdėjo po \$10.000 — vienas į banko taupomąją sąskaitą, kitas investavo per savitarpio fondą į 3 didžiausių Kanados bankų šėrus. Abu pinigų ten laikė iki 1963 m. gruodžio 31 d.

a. taupomojo banko sąskaitoje (vidutiniskais palūkanų nuosimtis 1946-63 m. laikotarpyje išėjo 2,1%) per tą laiką įnašas praugo \$3.775.00, ir tautiečio įdėta suma pakilo iki \$13.775.00;

b. tos pačios sumos investavimas į tris bankų šėrus, įskaitant šėrų pirkimo, pardavimo išlaidas, per tą patį laiką davė: dividendų \$13.104.00, šėrų teisės \$5.590.00, kapitalo prieaugis \$22.011.00; iš viso prieaugis pasiekė \$40.750.00 ir susidaro \$50.000.00.

Kaip matot, žmogus, kuris pirkė bankų šėrus, uždirbo 10 kart daugiau nei tas, kuris laikė pinigų banke už trejetą procentų. Tarpusavio fondai tuo pagrindu

Čikagos vaizdai ir vargai

(Atkelta iš 3 psl.)

patį kun. Sugintą). Nors dar nevisai sveikas, pokalbyje dažnai susidavė prie mokyklų šalpos reikalų, kurie jam atrodė svarbesni už ligą. Buvo galima matyti, kad šis žmogus įdėda visą širdį į savo darbą, kuriuo gali pasidžiaugti visi tautiečiai, nežinint, kur jie bevyntų.

LIETUVAITE, 28 m., katalikė, vedbų tikslu nori susirūšinti su vyru lietuviu nesenasniu 38 m. amžiaus. Rašyti Rita "Tėv. Žiburių" administracijai.

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausdėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kab. 1-4251; namų CL 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktorija BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE (prie Geoffrey St.)
TEL. LE 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE. LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikų automobilių patalysimus. Patepimus ir alyvos keitimus. Prieš pirkdami varotus automobilius atvežkite patikrinti: nurodys visus trūkumus ir duosime patarimus. Tose patalpose patalpose atliekami body ir dažymo darbai. Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-BUI IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

24 val. pat. RO 9-4613
Darbo val. RO 9-4131
Namų RO 6-7132

..ŠYPSENOS..

Kas išrado? — Tėti, kas išrado komunizmą? — pirmaklasis lietuviukas klausia savo tėvus.
— Mokslininkai, vaikai.
— Tai kodėl jie pirmiau neišbandė jo ant šunų? — nusistebi pirmaklasis.

Restorane
Ibėga į restoraną uždušęs pietietis taria:
— Trisdešimt penkis kotletus prašau!
— Kiek?
— Trisdešimt penkis. Nebijokite, ne aš vienas juos ruošiuosi suvalgyti. Aš turiu dar keturis draugus lauke...

Darbovietės raštinėj
Darbo įėjantį mergina pildė prašymo blanką (application blank). Kai ji priejo prie klausimo "Amžius" sustojo ir užsisvajoj.

Pagalau, kitas, taip pat pildas tokį blanką, pasilenkė prie jos ir pašnibždomis tarė:
Rašykite, nes juo ilgiau lauksite, juo blogiau bus... (atseit, dar senesnė pasidarysite).

Sunų logika
Bėga du šunys: vienas iš Varšuvos į Čekoslovakiją, kitas iš Prahos į Lenkiją.

Pakely susitinka, pasiūsto ir pasikalbą:
— Koks gi galas tave neša į Pragę?
— Noriu skaniau paėsti. Bet ko gi tu bėgi į Varšuvą?
— Paloti. Parinko Pr. Al.

GAISRO: namai, įvairios įmonės, ūkiai, vasarnamiai; inventorius — kilnojamas turas.

VAGYSTĖS: rezidencijų turas — rūbai, brangenybės; krautvinių prekių, pinigai, ir t.t.

ATSAKINGUMŲ (liability): privatus asmuo, profesionalo — daktaro, dantisto, architekto, ir t.t. bizeriaus, apt. gyventojų

DRAUDIMAI

P. BARAUSKO Agentūra RO 6-0811

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — advokatas, notaras
100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

DR. E. ZUBRIENE DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE 2-4108

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA — NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai - Notarai
35 HAYDEN ST., TORONTO (arti Bloor ir Yonge gatvių)
Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

DR. J. MATULIONYTĖ DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

George BEN, B.A.

Advokatas notaras
1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3
Telefonas LE 4-8431

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

STANLEY WM. FROLICK, B.A.

advokatas notaras
80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585
Istaigoje kalbama ir lietuviškai

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

NOTARAS A. LIUDŽIUS, B.L.

Toronto įstaigos bendradarbis: V. S. MASTIS, L.L.D.
Namų, farmų ar betkurio verslo pirkimo — pardavimo dokumentų sudarymas, mortgicijų, sutarčių, testamentų ir kitų teisiniai reikalai.
TORONTO: 220 Roncesvalles Ave., Tel. LE 1-1708.
Antr. 7-9 v.v. ir Penkt. 5-8 v.v. Dėl pasimatymo kitu laiku susitarti tel. LE. 6-3750 tarp 1-5 p.p. kasdien išskyrus trečiadienius.
HAMILTON: 21 Main St. E., JA 7-5575, FU 3-8928

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraus ir šeštadieniais pagal sus

TORONTONT

Toronto kronika, studentų, ateitininkų ir skautų žinios — 6 psl.

Sv. Jono Kr. par. žinios

Prisikėlimo par. žinios

— Šį sekmadienį bažnyčioje per visas pamaldas bus dalinamas vietos arkivyskupo laiškas "Krikščionis pasaulyje", kuris pateikia pagrindines gaires gyvenimui, pradedančiai kovo 3 d.

— Viešpaties palaimos linkime subdijakoniui Liudui Januskai, pr. sekmadienį Romoje gavusiam drakonato šventimus. Tikimasi, kad kunigui jis bus šventinamas balandžio 3 d. Primicijos įvyks Toronto, Sv. Jono Kr. par., birželio mėn., kai šventinantis iš Romos sugrįš į Toronto.

— Šią savaitę lankoma: Emerson, Pauline, Havelock, Lisgar, Rusholme Rd., Muir ir Russett.

— Kat. mot. draugijos susirinkime idomia paskaitą skaite teis. G. Balčiūnas, išskeldamas moters teises Kanados įstatymų remuose. Po paskaitos prelegentas idomia atsakinėjo įvairius klausimus. Ypač plačiai buvo paliesti turto paveldėjimo ir testamentų klausimai. Skyrta valdyba pasiūlyta pati antriams metams. Advento laikotarpyje skyrus suorganizuoti 52 siuntinius darbužius ir avalynės ir metų laikotarpyje aplankė 63 ligonius. Susirinkimas buvo sujungtas su vaisėmis.

— Pr. savaitę aukotojams išsiuntinėti pažymėjami. Jei rastųsi juose netikslumų, prašoma paformuoti kleboniją.

— Ši savaitę parapijos salėje įvyksta Maž. Lietuvos Moterų Dr. jos parengimas šiuo metu, o Užgavėnių išvakarėse, antradienį, kovo 2 d. vak. — Užgavėnių blynai, rengiami kat. moterų skyrius.

Solidarumo įnašai. Sekmadienį, vas. 21 d., prie bažnyčių surinko: M. Abramaitis \$24, J. Sarūnas \$16, V. Aušrotas \$14, V. Abramavičius \$10, Prisikėlimo parapijos banky J. Matulionis \$16, iš viso \$80. Jau surinkta \$859. Šį sekmadienį, vas. 28, bus paskutinis solid. įnašų rinkimas prie Prisikėlimo bažnyčios. Įnašus rink v-bos narys K. Manglicas su talkininkais. Ankstyvesnius rinkėjus, kurie turi kvitų knygeles, bet dar neatsiskaitė, pakartotinai prašau knygeles man grąžinti, nes jos reikalingos atskaitomybei.

P. Lelis, apyl. išd.

Kanados Liet. Jaunimo Kongreso Komiteto ir komisijų visuomenės posėdis — šį sekmadienį, vasario 28 d., 4 v. p. p. Prisikėlimo parapijos studijoje.

Prisikėlimo par. kredito kooperatyvo metinis susirinkimas įvyko vasario 21 d., 3 v. p. p. salėje; prasidėjo punktualiai ir baigėsi per 2 val. Vadovavo v-bos pirm. dr. S. Cepas. Malda prisiminta 4 pr. m. mirę bankelio nariai. S. Cepas savo pranešime apibūdino bankelio veiklą, pasidžiaugė gražiu bankelio augimu. 1964 m. gruodžio 31 d. bankelio kapitalas siekė \$1.321.177. Per pr. metus bankelis paaugo \$603.000 ir 397 naujais nariais. Pranešimus padarė idž. J. Palys, paskolų kom. pirmininkas B. Sakalas ir rev. komisijos pirm. S. Vaitiekūnas.

1964 m. bankelis turėjo \$16.950 pelno, kuris paskirstytas: šerinkamas 5% dividendo, aukoms \$2200, \$4000 ir garantijos fondai.

Aukos: Prisikėlimo par. statybos fondui \$1000, Toronto šeštad. mokyklai ir Lietuvos Vaikų Namams po \$200, Vasario 16 gimnazijai — \$100, saleziečių gimnazijai — \$100, Prisikėlimo par. stipendijų fondui — \$100, skautų, ateitininkų ir "Aušros" stovykloms po \$50, sporto klubams Aušra ir Vytis po \$50, "T. Ziburiams", "Lituanui" ir "Moteriai" po \$50, Toronto taut. šokių grupei — \$50, studentų tėvų rėmėjų būreliui — \$50.

Valdybą perrinkti L. Matukas, J. Petrauskas, paskolų komisijon — A. Kuolas, revizijos komisijon — S. Vaitiekūnas. Po susirinkimo pasivažiavinta kava.

Siuo metu bankelis jau artėja prie pusantro milijono. Metu galė tikimasi pasiekti \$2 mil. Susirinkusiųjų tarpe jautėsi pasitikėjimas ir kartu noras savo liet. finansinę instituciją remti, ja naudotis, tuo pareminant liet. reikalus ir kartu padedant su. Pasigėrėtinai gražiai susirinkimą pravedė valdybos pirm. S. Cepas, kuris bankelio tvarkyme yra daug darbo idėjų.

PADEKA

Augščiausias pašaukus į amžinybę mano Tėveli, nuosirdžiausia padėką reikiu mane užjautusiems: gerb. T. Pauliui, Broliui Hortulanui, P. K. Augaičiui ir dukroms, E. E. Miliauskams O. A. Jakimavičiams, O. S. Dačkams, E. Kvederienei, M. J. Danisevičiams, V. G. Zdaneciūnams ir visiems, kurie pareiškė užuojautas telefonu, laiškais ar asmeniškai.

Nuosirdus ačiū —

M. Malinauskas ir šeima

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į
Tradicinį Užgavėnių
baliųvasario 27 d., šeštadienį,
Prisikėlimo parapijos salėje.

Pradžią 7.30 v. v.

SPURGOS NEMOKAMAI. TURTINGA LOTERIJA
LINKSMAS, COMBO CONTINENTAL ORKESTRAS

Bufetė: KALDONAI, KUGELIS, ĮVAIRIAUSI GERIMAI ATSIGAIVINIMUI

LAUKIAM!

Rengėjos — K. L. K. M. Dr-jos

Prisikėlimo par. skyrius.

Įėjimas \$1.50

Studentams \$1.00

MAŽOSIOS LIETUVOS MOTERŲ DRAUGIJA RUOSIA
TRADICINĮ ŠIUPINĮ

vasario 27 d., 7 v. v., Sv. Jono Kr. parapijos salėje

BUS LINKSMA PROGRAMA. DAINUOS SOL. ALG. SIMANAVIČIUS.

DEKLAMUOS P-LE MERKELYTE.

GAUSI LOTERIJA SU BRANGIAIS FANTAIS: DAIL. H. ŽMUIDZINIENĖS
IR DAIL. DAGIO PIESTI PAVEIKSLAI IR KT. BUFETAS SU GAUSIAIS GERIMAIS.
MALONIAI VISI KVIEČIAMI ATILANKYTI.

Rengėjos

Iš arti ar toli tepkit ratus, girdykit žirgus,

NES VISI VYKSTAME Į TRADICINĘ TORONTO SKAUTŲ - SKAUCIŲ RUOSIAMĄ

KAZIUKO MUGĖ

Iškilmingas mugės atidarymas — sekmadienį, vasario 28 d., po 10 val. pamaldų

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALEJE.

Čia pamatysite įvairiausių lietuviškų ir skautiškų darbėlių bei žaislų skautų - skaucių paruoštų mugė, pasistiprinsite tėvų komiteto paruoštais pietumis, paragausite namie keptų tortų bei kitų skanumynų ir savo atsilankymu paremsite skautišką veiklą.

Toronto skautės, skautai ir tėvų komitetas

MALONIAI KVIEČIAME Į

UŽGAVENIŲ BLYNŲ PASKUTINĮ VAKARĄ

ANTRADIENĮ, KOVO 2 D., 7 V. V., SV. JONO KR. PARAPIJOS SALEJE

BŪSITE PAVAIŠINTI BULVINEM DESROM, BLYNAIS, ŽAGARELIAIS IR KITAIS

UŽGAVENIŲ VALGIAIS.

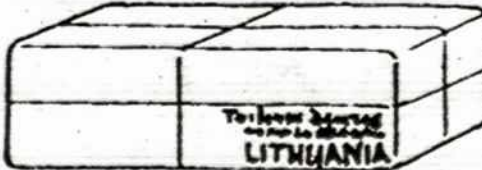
Rengėjos: Sv. Jono Kr. parapijos katalikės moterys

"Paramos" visuotinis narių susirinkimas šaukiamas 1965 m. vasario 28 d., 3 v. p. p., Ukrainian Cultural Centre salėje, 85 Christie St., arti Bloor St. W., ties Wilbowdale parku, kur ir pr. metais, su sekancia darbotvarkė: 1. Susirinkimo atidarymas; 2. praeito susirinkimo protokolų skaitymas; 3. valdybos pranešimai: a. pirmo rinkimo, b. išdėtinio; 4. kredito komiteto pranešimas; 5. priežiūros komisijos pranešimas; 6. revizoriaus pranešimas; 7. diskusijos dėl pranešimų; 8. 1964 m. metinio balanso priėmimas ir pelno paskirstymas; 9. 1965 m. pajamų ir išlaidų samata; 10. revizoriaus patvirtinimas; 11. rinkimai — 3 narių ir valdybą, 1 nario ir kredito komiteto ir 2 narių ir priežiūros komisijai; 12. sumanymai; 13. susirinkimo uždarymas. Susirinkimo metu — kavutė. Dalyvaujančių registracija prasideda 2 v. p. Prašoma atsiesti nario knygetes.

Valdyba

Vytautas ir Dalia Gruodžiai su silaukė pirmagimės dukros, o Linas ir Veronika Balaišiai — pirmaginio sūnaus.

Verslo Sąjungos iniciatyva sausio 31 d. padaryta užuomazga namų savininkų sekcijos, kurios tikslas namų savininkams padėti: 1. apsaugoti sekcijos nario turta išistikus nelaimei; 2. gauti mažesnę kainą namams šildyti; 3. gauti keletą nuosimčių pigiau masinui naudojamą gazo; 4. gauti nuolaidas už namų remonto medžiagas bei darbą, atrasti patikimą patarnavimą; 5. bendradarbiauti su jau veikiančiais kitų tautybių panašiais klubais, kovoti dėl netikslaus mokesčių paskirstymo, nagrinėti kitus namų savininkus liečiančius klausimus. Siuo metu sekcija turi virš 30 narių; valdyba sudaro: B. Saulėnas, I. Juzukonis ir P. Puidokas. Tad nepamirškime ir sekcijai istoti narius, o i sekančių susirinkimą gausiai atsilankyti. Ten bus nuvesta plačiau, ka laimėsime eidami tvarkyti organizuotai savo ūkinį reikalą. S. I.

KODEL NEPAVEGINTI PATOGIŲ IR PIGIŲ BŪDŲ
UŽSAKYTI GIMINEMS SIUNTINIUS?"TAURO" ATST.
ST. PRAPAKASRO 7-9088,
18 BROOKSIDE AVE
Toronto 9, Ont.Aptarnauja klientus atvažiuodamas į jūsų namus visais
siuntinių reikalais. Turiu didelį pasirinkimą liet. plokštelių,
sveikinimo kortelių ir kt.

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERZINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

— Tradicinė Kazimierinių vakariene — vasario 27 d., 7.30 v. v. prasidės su menine programa. Jaunimas sušoks taut. šoki, pasikiečių ir škotų šokiais, po to — vėl tautiniai šokiai. Visiems bus duodama šilta ir gera vakariene su priedais. Gros labai geras orkestras. Bus didelė loterija. Seimininkės maloniai prašomos iškviesti saldumynų ir, kas gali, prasmą paaukoti dovanų loterijai.

— Lietuvos Nepriklausomybės šventės bus švenčiama vasario 28 d. 1 v. bus Mišios už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje. Pamaldų metu skaitai budės su vėliava. 3 v. p. p. Plateau salėje akademija su menine dalimi; išpildys jaunimas.

— Sv. Kazimiero par. mokiniai, kur besimokyti, pagal vyskupijos patvarkymą, pirmąją Komuniją ir Sutvirtinimo sakramentą turi priimti savo parapijoje. Pakartotiniai prašomi tėvai apie tai pranešti klebonui artimiausiu laiku.

"Tėviškos Ziburais" visada galima užsisakyti pas kun. J. Gaudė kiekvieno sustikimo metu.

— Turime labai gerą lietuvių fotografą ir foto studiją. Tai Tony Laurinaitis. Studija yra 1920 Frontenac St., tel. 525-8971.

— Kovo 14 d. 3.30 v. p. p. Sv. Kazimiero klebonijoje įvyks ateitininkų sendraugijos susirinkimas. Ta proga kleb. F. Jucevičius yra pažadėjęs duoti paaikškinimų apie pasikeitimus liturgijoje. Visi ateitininkai sendraugiai prašomi tos dienos popietę rezervuoti ir atvykti i ši neeilinį susirinkimą.

— Parapijai aukoj: Pov. Kalpokas \$50, J. Trumpa \$34, Pet. Peleckis \$30, O. Jasūnienė \$20, Ch. Sanka \$15, G. McNamara \$10, Miss J. Skirka \$7.

— Prie Sv. Kazimiero Jaunimo Klubu valdyba vėl organizuoja slidžiū-ski kelionę i Vallee Bleue kalnus kovo 14 d.; kainuos \$2.50. — Sv. Kazimiero Jaunimo Klubu valdyba skelbia 2 metų finansinę apyskaitą.

Pajamos:

1961-63 m. gauta pelno	\$20.00
1963.XII.27 linksnavakaris	74.00
1964.I.12 slidžiū kelionė	111.00
1964.II.23 slidžiū kelionė	77.00
1964.VI.20 linksnavakaris	45.70
1964.X.10 linksnavakaris	58.64
1964.XII.26 linksnavak.	132.80
1965.I.10 slidžiū kelionė	64.00
1965.II.14 slidžiū kelionė	60.00
Palūkanos	3.92
Iš viso	\$647.78

Išlaidos:

1963.XII.27	\$42.61
1964.I.12	64.00
1964.II.23	77.00
1964.VI.20	45.70
1964.X.10	47.52
1964.XII.26	100.19
1965.I.10	64.00
1965.II.14	60.00
Iš viso	\$501.02
Gryno pelno (banke)	\$146.76
	Gd.

TORONTO

Atvyko iš Lietuvos vas. 22 d. lėktuvu per Maskvą i Toronto nuolatiniams apsigyvenimui Vanda Pazukaitė, p. Meiliūnaitė, daugiausia paranevėčių, jų tarpe kun. P. Azubalis ir "T2" atstovas. Kelionė iš Maskvos i Toronto truko keliovalandį. "Tai buvo mano ilgiausias ir laimingiausias pirmadienis" — buvo viešnios pirmieji žodžiai Kanadoje.

M. ir J. Yokubynams pagerbti komitetą sudaro: pirm. Br. Marijūšius, nariai: p. Norkienė, A. Šcepavičienė, kun. P. Azubalis, Pr. Alšėnas, O. Indrelienė, p. Butienė, p. Ramanauskienė, p. Bražukienė, p. Lembertas ir p. Miliauskas. Pagerbtuvės — kovo 6 d., šeštadienį.

Estijos nepriklausomybės šventės proga Toronto estai surengė saunų priėmimą Estų Namuose vas. 19 d. Iš lietuvių dalyvavo gen. kons. dr. J. Žmuidzinai, apyl. pirm. inž. E. Čuplinskis su ponia ir J. R. Simanavičius. Vas. 21 d. Massey salėje įvyko iškilmingas aktas. Lietuvai ir lietuviams atstotavo gen. kons. dr. J. Žmuidzinai ir kt. pareigūnai.

REIKALINGA
gailėstinga sesuo

(nurse) su įsigytu diplomu Kanadoje. Taip pat reikalinga virtuvės darbininkė v a l d i š k a i chroniškų ligonių ligoninėi. Gali būti vyresnio amžiaus; geras atlyginimas. Rašyti: Janina Danauskienė, P.O. Box 478, Chesley, Ont.

Lietuviška baldų
dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptarnaujami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telef. WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

Parduodamas 7 vienėtu MOTELIS, beveik naujas, prie didelio judėjimo vieškelio. Savininkas priverstas į parduoti dėl pablogėjusios sveikatos. Prašoma \$23,000; lengvos išimokėjimo sąlygos. Nuolaida sumokant viską iš karto. NELSON FISHER REALTOR, Stayner, Ont.

PARDUODAMAS Phillips firmos magnetofonas (taperecorder) gerame stovyje su 2.400 pėdų juoste Lietuviškai įdainuotų dainų ir kitų juostelių. Skambinti po 6 v. v. Tel. LE 3-4483

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAZINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintis laikiną liudijimą. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartine ar automatinėmis mašinomis.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst)
TEL. LE 2-3656

TAUPYK IR SKOLINKIS "LITAS"
SAVO KREDITO UNIJOJEAdresas: 1465 De Seve St., Montreal 20, Que., tel. 766-5827
Skyrius: 3907 Rosemount Blvd., Montreal 36, Que., tel. 722-2472

Už einamąsias sąskaitas "Litas" moka 4% palūkanų, o už indėlių sąskaitas 4.5% dividendų. Palūkanos ir dividendai skaituojami mėnesiais. Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 santuokų sumos. Balansas apdrausta \$2,000,000.

Už asmenines paskolas "Litas" ima 7.6%, o už nekilnojamo turto paskolas — 6.5%. Pigus paskolų draudimas skolininko mirties arba visiško invalidumo atvejais.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v. Sekundiniai sekmadieniais ir šeštadieniais, vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd.: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.